

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SPALIS — OCTOBER 13, 1975

Nr. 239

LKB Kronika Nr. 18

"Ir dabar kaip prie caro"

Neleidžia nei bažnyčių remontuoti, nei palydėti į kapines su vėliavomis ir kryžiais

18

Kelmė.

1975 kovo 10 Kelmės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Vytautas Grabauskas sukvietė į rajoną visus jo žinioje esančius klebonus ir bažnytinių komitetų pirmininkus.

Pradžioje kalbėjo kažkoks pareigūnas iš Vilniaus. Jis priekaištavo, kad remontuojamos bažnyčios be leidimo ir grąsino bausti. Be to, darbininkai turį būti apmokestinami. Vilniečio nuomone, į bažnytinį komitetą reikia imti tik mokytus vyrus. Vaiguvo klebonas kun. Šimkus pareiškė, jog visi piliečiai prieš įstatymus yra lygūs ir kiekvienas galįs būti išrinktas.

Pavaduotojas Grabauskas barė, kad bažnyčios remontuojamos be leidimų, mirusieji kunigai palydimi į kapines su religiniais ženklais — vėliavomis ir kryžiais.

Saukėnų klebonas priminė, kad taip būdavo draudžiama tik prie caro.

— Ir dabar kaip prie caro! — sušuko įsikarščiavęs pavaduotojas.

Kaišiadorys.

1975 Kaišiadorių rajono apylinkių pirmininkams buvo išsiuntinėtas raštas, pagal kurį turį būti atliekami tyrimai:

1. Lankymo data ir laikas.
2. Žinios apie kulto tarnus (jų pavardė, vardas, nuo kurio laiko bažnyčioje kunigauja, apy-

linkių vadovų atsiliepimai apie šiuos tyrimus).

3. Ar yra dvidešimtuko bei revizijos komisijos sąrašai apylinkėje.

4. Religinės šventės, arba atlaidai, kuriuos stebėjote, pavidinimas.

5. Apytikris bažnyčioje atsilankiusių vyrų, moterų, jaunimo ir mokinių bendras skaičius.

6. Pamokslų turinys (pagrindinės mintys, politinė religija, dviprasmiškumai, paraginimai), kas skaityta (biblijos ištraukos, vyskupo laiškai ir pan.).

7. Aptarnavimas pamaldų metu. Kas patarnauja per mišias, ar nėra nepilnamečių berniukų, kas barsto gėles, ar nebuvo nepilnamečių mergaičių?

8. Ar procesijoje buvo nešamos nereliginio pobūdžio vėliavos, ar dalyvavo tautiniais rūbais pasirenę žmonės (kiek jų buvo).

9. Arti bažnyčios sustatytų mašinų tipai ir numeriai.

10. Ar buvo šventoriuje ir bažnyčioje paravinėjama literatūra, kulto atributai, suvenyrai, saldaičiai ir pan.?

11. Tą pačią dieną atliktas politinis — masinis darbas bibliotekoje, mokykloje ir sporto renginiuose.

Tyrimus atliko:.....
pavardė, vardas, darbovietė
Parašas.....

Data.....

Salos.

1975 gegužės 25 per Sv. Marijos Krikščionių pagalbos atlaidus Salų tarybinis ūkis (Rokiškio raj.) paskelbė darbo dieną, nors buvo sekmadienis. Atlaidų išvokėse brigadininkai įspėdino darbininkus: "Jei rytoj neisite į darbą, tai nebandykite prašyti karvei pašaro ir ganyklos. Galėsite ieškoti kur norėsite, o mes jums neduosime".

Salų bažnyčios komiteto narys Izidorius Bagdonas su žmona nepaisė draudimo ir į bažnyčią atėjo. Brigadininkė Matiukienė pranešė Salų tarybinio ūkio direktoriaus pavaduotojui Steponavičiui, kad I. Bagdonas su žmona jos nepaklausė. Tuojau iš Bagdono buvo atimta netoli namų esanti ganykla ir pakeista į esančią toli nuo namų.

Keletas to ūkio darbininkų atlaidų dieną buvo išvykę, tačiau jų nebaudė, nes jie nebuvo bažnyčioje.

REZISTENCIJA ESTIJOJ

Apie Estijos rezistencinį judėjimą suteikia šiek tiek žinių rusų emigrantų Frankfurte prie Maino (Vak. Vokietija) leidžiamas mėnraštis "Posev", Nr. 8.

Rezistencija prasidėjusi Chrusčiovo laikais. Apie tai į Vakarų pirmosios žinios patekšios tik 1969, 1968 rugpjūčio 22 Tartu universiteto studentas sienoje įrašė: "Čekai, — mes jūsų draugai!" Jį tuojau suėmė KGB. 1969 KGB atidengė Talino Baltijos laivynę "Kovos dėl politinių teisių sąjungą", kurioje dalyvavo ir rusai karininkai. Jie buvo sušaukti ir suimti. 1970 estų rezistentai suėjo į kontaktą su rusais rezistentais ir apie jų judėjimą pradėjo rašyti į "Bėgamųjų įvykių kroniką". 1971 jau buvo planinama "Rusijos, Ukrainos, Gudijos ir Pabaltijos demokratų programa. Greta pasirodė naujas savarankiškas sąjūdis — "Nacionalinis estų frontas". Tais pačiais metais Estijoje pasirodė ir pogrindžio laikraštis, leidžiamas "Estijos demokratinio sąjūdžio", kuris 1972 pasiuntė Jungtinėms Tautoms net du savo memorandumus. Tačiau tie memorandumai Jungtinės Tautos ir Vakarų tepasiekė tik 1974. Kai tik tie memorandumai pasirodė Vakaruose, Taline buvo areštuota visa eilė asmenų. Pažymėtina ir tai, kad 1974 gegužės 1 įvyko "vieno asmens" (O. Meremaa) demonstracija. Jis turėjo plakatus su įrašais:

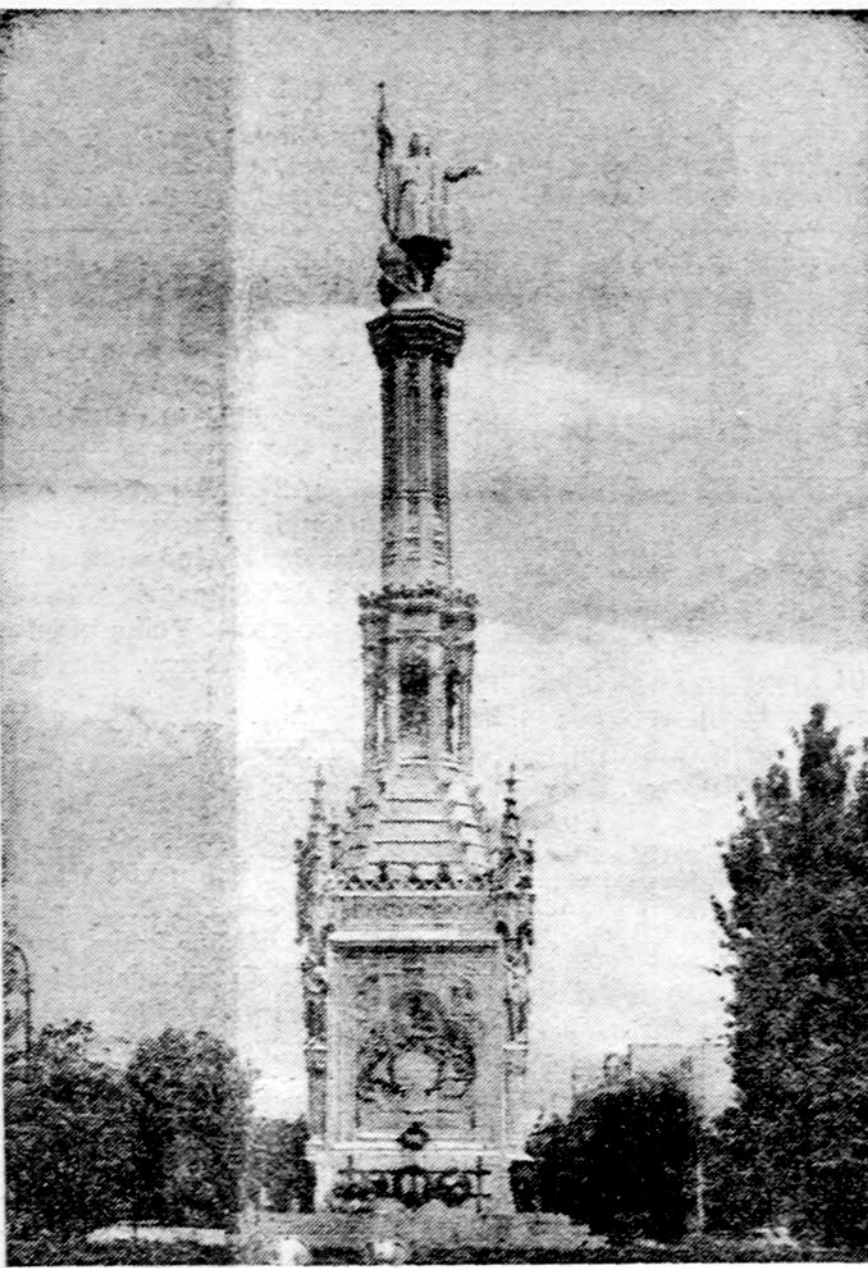
"Vykdyti žmogaus teises" ir "Sacharov - Solženicin". Rašoma, kad rankraštines literatūras Estijoje yra daug. (E.)

APIE LIETUVĄ IR LIETUVIŲ PERSEKIOJIMUS

Chicago. — Profesorius Richard J. Krickus, dėstas politinius mokslus Mary Washington College Fredericksburge,

Va., yra parašęs išsamų straipsnį "Washington Post" dienraščiui apie Lietuvą ir lietuvių persekiojimą okupuotame krašte, grįžimą iš Sibiro tremties, Sovietų politiką Lietuvoje ir kt. Medžiaga labai gerai panaudota iš "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos" 15 nr.

Šis straipsnis buvo atspausdintas Chicago "Sun-Times" dienraščiui sekmadienio, spalio 12 d. laidoje, "Views" skyriuje. Straipsnis užima net du puslapius ir pavadintas "Kur Dievas yra sukilėlis".

Madridas. Paminklas Kolumbui

LIBANE RAMIAU. BET NESAUGU

Beirutas, Sirija. — Spalio 10 d. susitarimas, tarpininkaujant palestiniečių vadui Jassir Arafatui musulmonų ir vidaus reikalų ministro Camille Chamoun krikščionių pusėje, tarp kovojančių grupių buvo padarytos lyg ir paliaubos. Tačiau šeštadienį, spalio 11 naktį, vėl dviejose Beirut premiesčiuose prasidėjo kovos, pareikalavusios nemažai aukų. Kovos jau eina, nepaisant įvairių pastangų, nuo šių metų balandžio mėnesio.

Šeštadienį dienos metu kovos vėl buvo sustabdytos ir Chamoun sūnus Dany susitiko su priešininko atstovu šeiku Mohammed Yakkoubu ir pasisveikino. Tuo metu daugelis žmonių plojo iš šaukė, kad "jau užtenka kraujo praliejimo." Tačiau abi pusės turi ekstremistų, kurių negali paveikti nei jų vadai, nei tarpininkai. Nors, kaip praneša Beirut radijas, mieste šiuo metu yra ramu, bet nesaugu, nes dar tai viena, tai antra pusė iš pasalų paleidžia šūvių, į kuriuos atsako šūviais ir priešai.

Per šį kovų laikotarpį nuo ba-

landžio mėnesio iš krikščionių ir musulmonų pusės jau yra žuvę 6,008, sužeista 18,000 žmonių ir padaryta mažam kraštui, ypač Beirut miestui, nuostolių už 2,5 milijonus dol.

Ok. Lietuvoje mirė 13 kunigų

Okupuota Lietuva. — Žiniomis iš okupuotos Lietuvos rugsėjo 4 d. mirė Kaišiadorių vyskupijos, Jiezno par. altaristas a. a. kun. Tadas Akstinas. Velionis buvo gimęs 1887 m., kunigu įšventintas 1913 m. Prieš išeidamas į emigraciją, jis buvo Vilnų parapijos klebonas.

Ok. Lietuvoje šiais metais jau mirė trylika kunigų, tarp jų ir Telšių vyskupijos apaštalinis administratorius a. a. vysk. J. Pletkus.

AMERIKOS GRŪDAI Į LENKIJĄ

Washington, D. C. — Čia pranešama, kad prezidentas G. Fordas atšaukė draudimą išvežti Amerikos grūdus į komunistinę Lenkiją. Jis tikisi, kad tai bus greitai padaryta ir su Sovietų Rusija, kuri Amerikos grūdų jau anksčiau laukia. Agrikultūros departamento specialus skyrius praneša, kad derlius šiais metais bus dar didesnis, negu buvo iš anksto numatytas. Dėlto departamentas jau laukia, kad didelė dalį šių metų grūdų derliaus greičiau galėtų pradėti siųsti į Sovietų Rusiją ir Lenkiją.

Tuo tarpu Amerikos ūkių federacija kaltina prezidentą, kad jis dar neišlaikė pažado ir neatšaukė visų draudimų parduoti grūdų pertekliū.

Chicago. — Norvegijos karalius Olavas V, 72 metų, ateinantį ketvirtadienį lankysis Chicagoje paminti 150 metų nuo pirmųjų Norvegijos imigrantų Amerikon atvykimo. Be dalyvavimo įvairiose programose Chicagoje, dar aplankys kelias pirmųjų norvegų sukurtas vietoves netoli Chicago, kaip Fox River Valley, Norway, Stavanger, Ottawa.

NUMATOMI JAV IR SIRIJOS PREZIDENTŲ PASITARIMAI

Kairas, Egiptas. — Egipto užsienio reikalų ministeris, esą, pranešęs, kad JAV prez. G. Fordas ir Sirijos prez. Hafez Assad dar šių metų lapkričio mėnesį susitiks kur nors Europoje pasitarti ir nustatyti sąlygų, kad Sirija galėtų pradėti derybas su Izraeliu dėl Golan kalvos, kurią yra užėmusi Izraelio kariuomenė. "Ryšiai tuo reikalu jau užmegsti tarp Sirijos ir Amerikos", pareiškęs Egipto ministeris. Jei derybas Sirija viešai ir atmeta, tai iš tikrųjų jau tarsi Jungtinėse Tautose, o anksčiau tarėsi su valstybės sekret. H. Kissingeriu, kai jis po Egipto ir Izraelio susitarimo buvo nvykęs į Damaską.

Be to, Sirijos prezidentas H. Assad anksčiau yra lankęsis Maskvoje ir, matyt, ten negavo geresnių pažadų, kaip tik tartis su Izraeliu.

Lapkričio mėnesį prez. G. Fordas turės pasitarimus greičiausia

Paryžiuje su Europos ir Japonijos vyriausybės vadovais dėl inflacijos sumažinimo priemonių, dėl naftos kainų perdidelio pakėlimo ir kitų problemų, kurios liečia Europos, Japonijos ir Amerikos kraštus. Manoma, kad šiuose pasitarimuose dalyvaus ir Kanados vyriausybė.

PORTUGALIJOJE EINA KOVOS

Lisabona. — Portugalijos dabartinė šeštoji po perversmo vyriausybė, vadovaujama adm. Azevedo, susirūpinusi, kaip įvesti tvarką, kai įvairios grupės kovoja viena prieš kitą ir pratęsia vyriausybės ir krašto politinę krizę. Kovų būriai reiškėsi Lisabonoje ir antram savo didumu Porto mieste, 175 mylių atstume no sostinės.

Karių sąjūdis susirūpinęs, kad krautiniai dešinieji nesugrąžintų "fašistinės" valdžios, tuo tarpu maoistai Porto mieste užpuolė Liaudies demokratų uniją, antrą radikalia, nors ir nedidelę grupę. Kovojančius išskyrė tik kariuomenės dalinys. Ligoninė buvo atvežta apie 50 sužeistų vienos ir kitos grupės žmonių. Kai kovos nesibaigia, tai nei vyriausybė, nei partijos negali dirbti valstybei naudingo darbo.

PABEGO KALINIAI

Michigan, City, Ind. — Iš vietinio kalėjimo buvo pabėgę šeši kaliniai ir pasiėmę kalėjimo viršininką, jo žmoną ir 10-ties metų dukrą, jo automobilį (stacionarų) mėgino pabėgti. Vietos policija ir kalėjimo sargai nedrįso šauti, bet peršovė vieną padangą. Automobilis užbėgo ant kelio perkurtisio traukinio ir atsimušė į stulpą. Įkaitai nebuvo sužeisti, kaliniai buvo suimti.

Be to, penki kaliniai pabėgo iš Marion, Ill., kalėjimo. Jie dar ieškomi. Visi nuteisti ilgų metų kalėjimo bausmėmis už žmogžudystes, vagystes, apipilėjimus ir ankstyvesnius išsiveržimus iš kalėjimo.

— Šiuo metu iškyla naujas rūpestis — apgyvendinti Vietnamo ir iš viso Indokinijos pabėgėlius, kurių dar yra nemažai Californijoje, Floridoje, Pensilvanijoje ir kt. Liuteronų imigrantų ir pabėlių tarnyba yra susirūpinusi rasti globėjų ir darbų, kad pabėgėliai galėtų greičiau išėiti iš stovyklų. Taip pat plačią akciją varo Katalikų pabėgėlių tarnyba, kuri pagelbsti pabėgėliams rasti butus ir darbus. Problema didelė, priemena pabėgėlių aprūpinimo direktorė Julia Taft, nes žiemos sąlygomis ne visose stovyklose pabėgėliai galės žmoniškai gyventi. Prieš žiemą reikia rasti vietas 110,000 pabėgėlių, iš kurių tik 8,000 be kliūčių galės gyventi stovyklose ir žiemos metu.

KALENDORIUS

Spalio 13: šv. Edvardas, šv. Kaledonija, Mintas, Vilnė.

Spalio 14: šv. Kalikstas I, šv. Fortunata, Mindaugas, Lakštūnė.

Saulė teka 6:58, leidžias 6:15

ORAS

Dalinai saulėta, kiek šilčiau, vakarop — galimas lietus.

Rudens nuotalkos

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

JAUNIMO MENO PARODA

Rugsėjo 28 Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje Lietuvių Jaunimo sąjungos sk. valdyba suorganizavo vietos jaunųjų menininkų ir meno mėgėjų meno parodą. Parodos metu jaunimas taip pat rinko aukas PLJ kongreso naudai.

Meno paroda buvo gausi ir įvairi. Ją organizavo JAV - LJS Vakarų apygardos valdyba, kurios pirmininku yra stud. Vytas Bandžiulis. Sunkiausia rengimo našta teko vicepirmininkei Jūratei Pažeraitei, kurios raginimu parodoje dalyvavo net 10 pradedančių ir jau pažengusių jaunųjų menininkų. Paroda buvo ypatinga tuo, kad joje buvo išstatyti įvairių formų ir technikos ne tik paveikslų, bet ir rankdarbių.

Meno studijas bakalaurų laipsniu baigęs Bronius Stančikas rodė labai modernių formų aliejinis paveikslus, o taip pat gipso, medžio ir geležies skulptūras. Bronius meniniai reikišiai labai stambiomis formomis, abstraktu, ir greitai pagauna žiūrovo akį.

Inž. Vinco Stoko spalvotos nuotraukos susilaukė didelio dėmesio ir labai teigiamų publikos atsiliepimų. Vincas yra lankęs Huntsmano fotografijos institutą, yra dalyvavęs kun. A. Kežio, S.J. rengiamose foto parodose Chicagoje. Nors jis save laiko mėgėju, tačiau daugelio atsilankusių nuomone jo fotografijos prilygsta profesionalų atsiėkimams. Vinco pagautos gamtos formos labai subtiles, bet kartu ir aiškes. Jų nuotraukų spalvos virpa tiesiog žydinčių spindesių.

Juratė Rudzevičiūtė, baigianti farmacijos studijas USC universitete, buvo gavusi stipendiją studijuoti meną. Tačiau ji pasuko į farmaciją, nors ir lankė epizodinius meno kursus. Ji buvo išstojusi įdomių piešinių ir nuotraukų. Juodos - baltos nuotraukos buvo dviejopos: portretai ir miestų vaizdai.

Stasys Pinkus savo išstatytuose darbuose rodė susidomėjimą piešiniiais pieštuku. Jis yra įsigijęs meno bakalaurą California Valst. universitete, Los Angeles, o dabar gilinais ir komercinį meną ir iliustravimą. Jo piešiniuose vyraavo žmonių formos, kurių dalis tyčia neišbaigtos, bet pagrindiniai bruožai tiek išryškinti, kad būtų galima atpažinti charakterius. Stasys dalyvavo II PLJ kongreso meno parodoje Chicagoje 1972.

Jauniausias parodos dalyvis — tai Rimas Narbutas, 16 m. Jo puikūs realistiški vaizdai ir portretai tapyti aliejiniais dažais. "Daktaras" įdomus tuo, kad tame paveiksle labai efektingai panaudotas šviesų išdėstymas. Rimas yra gavęs stipendiją studijuoti Otis meno institute.

Patricija Kiskytė ir Giedra Gustaitė parodoje rodė savo audinius. Ypač gausiais ir įvairiais eksponatais pasirodė Patricija. Parodoje buvo išstatyti ne tik gražiai atlikti darbai, bet ir gaminto priemonės, k. t. staklės ir kt.

Rasa Matulaitytė studijuoja meną California Valst. universitete, Los Angeles. Ji domisi ir reikišiai įvairiose meno šakose ir naudoja įvairią techniką. Labai puikūs buvo seni Los Angeles namai, piešti vandeniniais dažais. Bet gal pati įdomiausia jos darbų dalis buvo jos anglų kalba išleistas knygutės apie žioga iliustracijos. Parodoje buvo išstatyta jos iliustruota knyga ir originalūs piešiniai.

Įdomių vandeniniais dažais pieštų paveikslų ir grafikos darbų buvo išstojusi Rūta Zmuidzinaitė, studijuojanti grafiką ir iliustravimą. Jos darbai kuklūs, nepretenzingi, "studentiški", labai tiksliai naudoja liniją.

Linas Kojelis, UCLA studentų dienraščio "Daily Bruin" karikatūristas, buvo išstojęs keliolika

politinių karikatūrų. Temos: Helsinkio konferencija, Vietnamas, Artimieji Rytai, Amerikos vidaus politika, Baltijos kraštai.

Si jaunimo meno paroda iš lietuviškos visuomenės susilaukė daug dėmesio ir palankumo. Tai buvo tikras paskatinimas ne tik parodos dalyviams, bet ir visam lietuviškoje veikloje dalyvaujančiam jaunimui. Lankytojai PLJ kongreso reikalams ta proga sudėjo arti 300 dolerių. L. K.

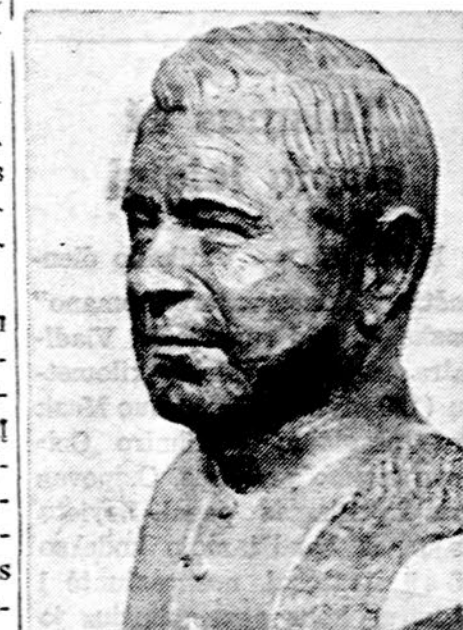
SAULIŲ BALIUS

Los Angeles šauliai ruošia lapkričio 8 d. 7:30 v. v. balių. Bus visi pavaišinti, veiks baras, gros žymus "Latvela" orkestras, veiks laimės šulinys. Programoje dainos ir vaidyba. Saulės ir šauliai sparčiai ruošiasi.

Vyresnio amžiaus svečiai galės pabendrauti, jaunimas pasisoks ir užmegs naujas pažintis. Kviečiama seni ir jauni. Nesigailės ir iš kitų JAV vietų bei kraštų atvykusieji. Pelnas bus skiriamas jaunimo kongresui ir spaudai paremti.

Be minėtino baliiaus, šaulių valdyba nutarė suruošti iškilų kalnuose ir atlikti šaudymo pratimus.

Šaulys

Prel. J. Kučingis, Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos klebonas. Bronzinis bustas darytas skulpt. Pr. Gasparonio.

LENKIJOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

Lomžoje įvyko Lenkijos vyskupų konferencijos 148 visuotinė asamblėja. Konferencijos pirmininkas, Varšuvos arkivyskupas kardinolas Višinskis painformavo asamblėjos dalyvius apie vedamas derybas su Lenkijos vyriausybe, kuriomis siekiama išspręsti įvairias Lenkijos Bažnyčią liečiančias problemas. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į bažnytinio meno kūrinį apsaugą, konservavimą ir restauravimą parapijų bažnyčiose ir šventovėse, tuo būdu siekiant išlaikyti meno paminklus ateities kartoms. Lenkijos šventųjų Metų komiteto pirmininkas, Poznanės arkivyskupas Baraniak pranešė apie pasirengimus tautinei lenkų maldininkijai kelionei į Romą šventųjų Metų proga.

— Aš žinau, kas yra demokratija, nes užaugau demokratinėje sistemoje. Kiekvienas vyras ir kiekviena moteris turi teisę balsuoti. Herbertas Vere Evattas

Los Angeles rugsėjo 14 d. žurnalo "Lietuvių Dienos" gegužinėje stovi iš kairės: teis. H. Tumas, Kazakevičius, A. Ruigys, ev. kun. M. Preiškaitis, Petrauskas ir J. Račius. Nuotr. L. Briedžio

Los Angeles rugsėjo 14 d. žurnalo "Lietuvių Dienos" gegužinėje sėdi iš kairės: muz. V. Romanas, sol. J. Čekanavičienė, A. Bajorienė, muz. B. Budriūnas ir R. Barauskaitė. Nuotr. L. Briedžio

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių klubo salėje spalio 1 d. buvo sušauktas LB susirinkimas, į kurį atsilankė 54 asmenys, įskaitant ir svečius. Čia buvo apsparsstyta netrumpa dienotvarkė.

Susirinkusiems dr. Juozas Petrikas skaitė įdomią paskaitą apie aukštą kraujo spaudimą. Po paskaitos atsakė į jam duotus klausimus. Taip pat čia, kas norėjo, galėjo pasitikrinti kraujo spaudimą. Dr. Petrikas pareiškė, kad jis turės su savim medicinos įrankius kiekvieną sekmadienį klube pietų metu. Tai norintiems patikrins kraujo spaudimą. Už parodytą nuosirdumą ir patarnavimą susirinkusiems labai dėkingi. L. N.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJŲ BENDRIJA

Prieš metus St. Petersburgo kolonijoje įsisteigė Vasario 16 gimnazijai remti keli būreliai. Daugiausia aukas rinkdama pasidarbavo Irena Jurgelienė. Už pasivertimą jai tenka nuostabi padėka. Tenka apgailestauti, kad ji tą gerą darbą dirbo tik praeitais metais, dviejų būrelių vadovavimą perdavė kitam asmeniui Deja, tų būrelių kartotėka užsigulėjo ir tik dabar pradeda judėti. Kviečiame aukotojus ir toliau šį reikalą remti.

Didelė pagarba tenka I. Valauskieni, kuri viena išlaikė savo būrelį gyvą ir turi 12 aukotojų, kurie už šiuos metus jau seniai sumokėjo. Padėka rėmėjams už aukas. L. N.

Philadelphia, Pa.

METINĖ ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Ateitininkų metinė šventė įvyks spalio 18-19 d. Ateitininkų metinių švenčių ruošimas yra viltis tradicija. Šiais metais toks skirtumas, kad šventė ruošiamasi atšvęsti platesniu mastu. Sendoraugių ateitininkų pirmininkui A. Gailiūnui vadovaujant, daroma viskas, kad šventė praeitų kuo geriausiai. Į šventės paruošos darbus giliai yra įsitraukę ir jaunimas.

Ateitininkų metinė šventė prasidės jaunimo posėdžiais spalio 18 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Sv. Andriejaus parapijos salėje, 1913 Wallace St. Posėdžiams vadovaus moksleivių ateitininkų centro valdybos atstovai. Tikimasi, kad jaunimo posėdžiai bus įdomūs iškeltų te-

mų įvairumu bei jų gvildinimu. 7 val. v. Lietuvių Muzikalinėje salėje, 2715 Allegheny Ave., įvyks jaunimo ruošiamas vakaras Clevelando studentų ateitininkų dainos grupė "Nerija" atliks programą. Veiks bufetas, gros geras orkestras, šoks jauni ir seni.

Sekmadienį, 10:30 val. ryto šv. Andriejaus bažnyčioje įvyks iškilmingos pamaldos, kuriose ateitininkai dalyvaus su vėliava. Tuoju po pamaldų visi renkasi parapijos salėn. Dr. P. Kisieliū, pasakys pagrindinę kalbą, jaunučiai duos įžadus, bus sveikinimai, meninė dalis ir bendri užkandžiai.

Rengėjai kviečia visus — jaunus ir senus maloniai praleisti laiką linksnavakaryje, pasidžiaugti jaunų mergaičių gražiomis dainomis, pasidalinti įspūdžiais bei užmegzti naujų pažinčių. Tikimasi, kad gausiai atsilankymu vakarą jaunimas bus paskatintas ir toliau aktyviai reikštis tautinėje veikloje.

Taip pat visi maloniai kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose, o salėje pasiklausyti dr. P. Kisieliū paskaitos, beužkandžių ir pasidžiaugti menine programa bei įvertinti mūsų jaunimo laimėjimus.

Laukiama svečių iš Clevelando, New Yorko, Baltimorės, Washingtono ir net iš Chicago.

Br. Vaškaitis

Putnam, Conn.

RĖMĖJŲ SUVAŽIAVIMAS

Praeitį Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių rėmėjų ir geradarių suvažiavimai — seimai vykdavo Putname, seselių sodyboje. Išsigijus gražiąją Neringą, Vermonte, keletą metų saskyrdžiai buvo kviečiami ten. Šiais metais suvažiavimas kviečiamas Putname, Ct., lapkričio 2 d. Suvažiavimo tikslas pasimatyti, pabendrauti, kartu pasimelsti, tuo pačiu padaryti nuveiktų darbų apyskaitą — apžvalgą ir nusistatyti gaires tolimesnei veiklai.

Pamaldomis baigsime šventuosius metus, 11:30 val. šv. Mišių auką atnašaus ir pamokslą sakys kun. Vytautas Zakaras, Matulaitis namų kapelionas. Po pamaldų pietūs. Vėliau, trumpas posėdis ir vyskupo M. Valančiaus minėjimas. Paskaitą skaitys prof. Simas Sužiedėlis. Bus ir meninė programa. Ją atliks Izabelė Zmuidzinaitė, prieš porą metų puikiai pasirodžius Neringoje suaktyvinti lietuviškai visuomenei gerai pažįstama dr. Eleną Marijošitę — Vaišienę su savo, lietuviškom atžalom, Gintaru ir Vaiva.

Lapkričio antroji, lietuviams visad buvo ir tebėra didžioji rimties ir susikaupimo diena. Niekur kitur to nepajusime, tik Putname lietuviškoje kapinėse, pabendrausime su mirusiais, kad ir trumpą valandėlę. Mielie lietuviai, jūs šį suvažiavimą esate kviečiami visi.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

330 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 6-7231
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ TELEIZIJS APARATŲ
SPALVOTOS TELEIZIJS APARATAI

Iš anksto pranešę apie savo atvykimą, palengvinsite pietų paruošimą. Iki pasimatymo Putname, Vėlinės!

Albina Lipienė

Hartford, Conn.

"AITVARO" EILESE

Kaip netikėti, kad Aitvaras neša laimę? Kai tik šokėjų grupė išsirenko vardą "Aitvaras", tuoju 3 šokėjom atnešė sužadėtinius ir 3 buvusius šokėjams sužadėtines.

Sesutės Aleksandravičiūtės ištėkėjo liepos mėnesį, Regina už Vyto Tijnėlio, Virginija už Algio Valančiaus, o Aldutė Vytenaitė susižiedavo su Tomu Mačekoniu (vestuvės Padėkos diena). Buvęs ilgametis šokėjas Leonas Zdanys rugs. 27 d. vedė Marytę Maurutytę, taip pat broliai Saimininkai šį vasarą sukurė šeimas. Visi jaunavedžiai apsigyveno Hartfordo apylinkėse. Norėtume, kad čia ir pasiliktų, nes jaunimo mums labai trūksta.

Siemut gerokai prarėtėjo "Aitvaro" gretos, keliems šokėjams išvykus kitur studijuoti, tačiau pasiryžę, kaip nors spragas užpildžius, ruošis tautinių šokių šventei 1976 m. Chicagoje. Džiaugiamės, kad Rūta Jurkevičiūtė, baigus kolegiją, su grįžo į Hartfordą. Ji yra rūpestinga "Aitvaro" vadovė ir K. Marijošienės padėjėja.

Be "Aitvaro", Hartfordo viešiaja jaunimo šokių grupė, vedama Dailos Dzikienės. Ji taip pat ruošiasi vykti Chicago, turi nemažą repertuarą ir dažnai pasirodo vietinėse lietuvių ir amerikiečių programose. Abi grupės gerai sugyvena, viena kitai talkina ir pasirodymuose viena kitą papildoma.

K. M.

Pittsburgh, Pa.

DAINUOS "NERIJA"

Pittsburgho lietuviai, norėdami sutelkti aukų III Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui Pietų Amerikoje, spalio 24 d. 7:30 v. ruošia Lietuvių Piliėčių salėje, 1725 Jane St., vakarą.

Programą atliks naujas, gana gražiai pradėjęs daina reprezentuoti Clevelando ateitininkų studentų choras "Nerija". Po programos ir vakarienės bus šokiai, grojant Clevelando Romo Strimačio orkestrui "Muzika". Parengimas bus įdomus tiek jauniems, tiek senesnio amžiaus svečiams.

Pittsburgho lietuviai kviečia atsilankyti ir kitų artimesnių kolonijų lietuvių į mūsų parengimą ir taip įnešti naujos lietuviškos dvasios mūsų kolonijoje. Pittsburgho lietuviai visada paramia lietuvišką veiklą materialiai, nors pati kolonija didelių lietuviškų darbų nebeįstengia nuveikti.

J. Tacaras

Kazio Barausko

8 Drugo RIMTIES VALANDELES
parinkti pamokslai,
atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONES

A. A. kun. Kazimieras Barauskas parėdė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualius, V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedidoma kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.
Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge" 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokestį).

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0000

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Chicago, Cook, Ill.	25.00	15.00	10.00	5.50	
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50	
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50	
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50	
Savaitinis	15.00	8.50			

Pakito išleidimo mašinai, pakvitatavimai už gautas prenumeratas neaukinti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atlymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:

XEROX UNIVERSITY MICROFILMS

300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 3-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akių ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6556

Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS

PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val: pirmad., antrad., ketvirtad., ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. p. p. trečiad. užsaryta.

Seštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.

Ofisio telefonai: WA 5-2670

Rezid. tel. WA1900 5-3048

Tel. ofiso RE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Endoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, 7-9; 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 3-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nėrvų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofisio telefonai: PR 3-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSIA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7778

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605

Jei neatsiliepia 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIA

Ofisai: 1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir seštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrysus trečiadienį.

Seštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. p. p. trečiad. užsaryta.

Ofisio telefonai: RE 7-1168

Rezid. telefonai: 239-291

KUO DŽIAUGIASI MASKVA

Štraus laikomas neprotingu paukščiu. Jis turi tą savybę, kad matydamas nebegalėsiančią nuo savo priešo apsiginti (jo gynimosi priemonės labai ribotos), įkiša galvą į smėlį, kad nebematytų pavojaus, ir tuo pasiduooda likimui, kuris beveik visais atvejais nebūna jam gailiatingas.

Ši pavyzdį mes suminėjome todėl, kad ir mūsų politikų tarpe yra ir straus panašių. Jie ne tik patys realiai nežvelgia į pavojų, bet liepia ir kitiems į jį blaiviai nežūrėti. Turime galvoje pasaulio spaudos, politikų ir mūsų jau daug kartų komentuosius Helsinkio konferencijos nutarimus.

Atsiranda komentatorių, kurie aiškina, kad Helsinkyje "nieko neįvyko", kad pavergtųjų kraštų teisinis statusas "nėra pakitęs", kad tebeveikiančios tų valstybių diplomatinės atstovybės, kad reikia pritari pastaroju metu plačiai propaguoti "detentės" politikai, naudotis jos atneštomis "gėrybėmis" ir netgi nuolankiai dėkoti.

Tuo tarpu apdairesni pasaulio politikai, diplomatai, gerai informuoti didžiųjų ir mažesniųjų laikraščių kolumnistai, redaktoriai, parlamentų nariai šiuo reikalu kitaip galvoja ir vieningai minėtą susitarimą aiškina, tik ne štrauso būdu.

Bandoma iškelti faktą, kad JAV prezidentas, prieš išvykdamas į Helsinkio konferenciją, padaręs pabaltiečiams palankų pareiškimą. Tačiau greitai išaiškėjo, kad tie jo žodžiai buvo tik tiktai miglota iliuzija, nes netrukus jis kartu su kitais 34 valstybių atstovais Helsinkyje pasirašė dokumentą, garantuojantį dabartinės Sovietų Sąjungos sienas, kurios, kaip žinoma, II pasaulinio karo eigoje buvo jėga sukurios. Mums atrodo, kad nepalyginamai svarbesnis dalykas yra JAV prezidento parašas po minėto dokumento, o ne tai, ką jis prieš išvažiuodamas kalbėjo. Dar kitaip — ne ką prezidentas pasakė, bet ką jis padarė.

Mes turime prieš akis minėtą Helsinkio dokumento tekstą, esame jau anksčiau citavę Sovietų sienas liečiančius punktus. Išvagus skaitytojai gerai žino, kad tokiu dokumentu, kuris kalba Sovietų naudai, laisvę mylinčiam lietuviui ar kitos pavergtos tautos nariui nėra ko džiaugtis, juo labiau nėra reikalo už jį dėkoti, nes deklaracija davė laisvę okupantui daryti tai, ką jis nori.

Gėdingą Helsinkio dokumentą ypač sutartinai gina Maskva ir Washingtonas, taigi abu kraštai, kurie puoselėja "detentės" politiką. Kaip gina oficialūs JAV valdžios sluoksniai, mes gerai žinome, nes juos lietuviams perduoda vienas jiems įsiteiktas veiksnys ir jo spaudos organas. Lygiai tuo pačiu būdu ir tomis pačiomis priemonėmis dokumentą giria ir liaupsina Maskva. Kadangi tik maža dalis mūsų skaitytojų gali pasinaudoti sovietine spauda, mes čia pateiksime keletą ištraukų iš oficialaus Taso agentūros redaktoriaus ir politikos V. Kuznecovo rašinio, kuris buvo paskelbtas ir sovietinių rusų leidžiamose spaudoje Vilniuje (žr. "Tiesa" IX, 30).

Pirmiausia V. Kuznecovas aiškina, kas yra "Sovietų taikos politika" ir nurodo jos pagrindinį tikslą — "kad būtų galutinai pripažinti teritoriniai pakitimai, įvykę Europoje dėl antrojo pasaulinio karo". Po to autorius, turėdamas galvoje Helsinkyje pasirašytą susitarimą, džiaugiasi: "Ir štai dabar šis labai svarbus punktas įvykdytas. Teritoriniai ir politiniai antrojo pasaulinio karo rezultatai žemynė dabar patvirtinti ir pakankamai įtvirtinti daugiasale tvarka. Šiuo pačiu kolektyvinio pagrindu pripažintas sienų nepažeidžiamumo principas (mūsų šaliai tarant,

Sovietų pagrobtų kraštų jiems pripažinimas. b.kv.) — svarbiausias principas, kurį visus šiuos metus tvirtai ir nuosekliai gynė Sovietų Sąjungos ir kitų socialistinių valstybių diplomatija ryžtingoje kovoje su revanšistais ir kitais pokario Europos politinio žemėlapiu pertvarkymo palanais".

V. Kuznecovas toliau nurodo, kad esąs baigtas "šaltojo karo" periodas. Rašini baigia aiškinamas būsimą "detentės" politikos naudą abiem pusėm: "Po visos Europos pasitarimo Europa įgijo ilgalaikius taikaus vystymosi orientyrus ir pasitikėjimo tvirtomis saugumo ir bendradarbiavimo perspektyvomis".

Iš esamų faktų dar aiškėja, kad mes toli gražu ne viską žinome apie detentę. Helsinkio pakietas dar visiškai neišpakutas, tik jo karštas "prakrapštytas". Ruošiamasi naujiems mainams. Amerikoje nuolat lankosi gausios Sovietų įvairių sričių delegacijos, vedamos įvairios derybos. Ruošiamasi išplėsti įvairius ryšius, statyti naujus "draugystės tiltus". Amerikiečiai stropiai mokosi rusiškai, rusai angliškai. Kuriasi nauji vertimų biurai, ieškoma patalpų prekybinėms atstovybėms.

Sovietų ir Amerikos kai kurie laikraščiai bando iškelti "begaalinę naudą", kurią atnešanti detentė. Aiškinama, kad vien tik 1974 m. komunistiniai kraštai pasirašė su Vakarų valstybėmis apie 1000 įvairių sutarčių, kuriomis stiprinami ekonominiai mainai, kultūriniai ryšiai. Sovietai žada duoti naftos, elektros energijos. Sie dalykai ypač domina benaftę Vakarų Europą. Mainais rusai nori gauti daug ko: vakariečių išradimų, patentų, mašinų, o taip pat grūdų ir kitų maisto dalykų. Dė šių gėrybių Sovietai nori sudaryti ilgametę tiekimo sutartį, — bent 15-ka metų. Žadama pasikeisti ir turistais, palengvinti įvažiavimą, tačiau po Helsinkio konferencijos kelionės ne tik nepalengvėjo, bet dar pasunkėjo. Turistų krata sustiprinta.

Nėra abejonės, kad detentės mainų priedanga bolševikai pasisų ir Vakarų kraštus daugybę savo šnipų, gerai apmokytų agentų, provokatorių, gal ir sabautojų.

Mūsų aprašomi projektai lietuviams nieko gera nežada, bet mes juos skelbiame, nes nesame iš štrausų giminės. Vienas dalykas rašyti kad ir karčią teisybę, kitas — mokėjimas šaltai sutikti kad ir baugią žinią. Tokia žinia buvo ir Helsinkio dokumentas.

Sovietų dabartinių sienų pripažinimas, paliekant Lietuvą ir kitus rusų pagrobtus kraštus "anoje pusėje", neduoda galimybės mums džiaugtis. Mažai vilčių teikia ir Pabaltijo kraštų diplomatinis įstaigų likučių laikinis palikimas veikti, neteikiant joms reikiamo respekto ir tik laikinai — kol išmirs senieji atstovai.

Kalbama, kad Sovietai čia irgi padarę "nuolaidų" — pasisakę galėsia trumpą laiką Lietuvos, Latvijos, Estijos buvusių valstybių reprezentantų "nematyti". Lietuvių tauta savo laisvės klausimu kitaip galvoja, kaip Helsinkio signatarai. Mes jokiu būdu nepripažįstame Helsinkyje nustatytą "tvirtų sienų". Mes sakome tiesiai į akis, kad Sovietai, Amerika ir kiti 33 kraštai Helsinkyje prekiaavo ne savo žemėmis ir vieni kitiems perleido ne savo turtus ir žmones. Garbinę šalis ir garbingi valstybių vadai taip nedaro. Toliau, mes žinome, kad nutiesti "draugystės tiltai" nebus amžini. Ateis laikas, ir tai gali greitai įvykti, kai tie tiltai sprogs, nusidėsanti su savimi ir jų statytojus.

b.kv.

Britanija nepajėgia pajudėti

Kancelerio Schmidto nuomonė apie britus

A. J. STANIUS

V. Europos spaudos nuomone infliacija jau yra pasiekusi savo kulminacijos tašką ir dabar ji pamažu leidžiasi žemyn. Žymus pagerėjimas matomas V. Vokietijoje, Prancūzijoje ir JAV-bėse. Įtų skaičių patenka Danija ir Norvegija.

Infliacijos kilimas, galima sakyti, buvo žaibinis, bet valstybių ekonominis pasveikimas eis silekiau žimo greičiu. Jos skaudūs padariniai paliko visur gilius randus. Daug ekonomistų ekspertų tvirtina, kad ekonominis gyvenimas sugrįž į normalias vėžes tik po 15 — 20 metų planingo ir intensyvaus darbo. Praktika parodė, kad geriausias vaistas numušti infliacijos pakilimą temperatūrą yra refliacija. Ji reikiama investavimu į naują pramonę, neleidžiant produkcijai nusmukti peržemai ir tuo pačiu duodant žmonėms darbo, mažinant viešąsias valstybės išlaidas ir prilaikant kainų kilimą už buitines prekes.

Pats svarbusis vaistas yra investavimas į pramonę. Tą tegali padaryti tik tos valstybės, kurios turi dideles kapitalo atsargas. Taip V. Vokietija, turėdama valstybiniam ište 20 milijonų DM atsargos kapitalą, pradėjo investuoti į naujų kelių tiesimą, geležinkelinių linijų pagerinimą, elektros jėgainių statymą, naujų namų žmoniems parūpinimą. Žodžiu, vykdyti tokią programą, kuri būtų naudinga tautos atečiai. Prancūzija nutarė pagerinti krašto aplinką. Panašius darbus ėmėsi Danija ir Norvegija.

Stagnacija Britanijoje

Visai kitas vaizdas yra, žvelgiant į Britanijos ekonominius vergus. Prieš 50 metų, jau nekalbant prieš 100 metų, Britanija buvo galingiausia ir turtingiausia pasaulio valstybė. Bet, kaip socialistų vadai tvirtina, ji pradėjo smukti prieš 40 metų. Ir nūdien ji yra pati silpnoji ir neturtingoji visos Europos valstybė, praradusi savo įtaką ekonominėje ir politinėje plotmėje. Britanijoje infliacija vis dar kyla. Tos ligos pasekmės aštrėja. Bedarbių skaičius tvinstas, kainos už produktus kyla, produkcija mažėja. Apie refliaciją dideliu mastu Britanijos vyriausybė negali nei galvoti, nes valstybiniame ište kapitalo atsarga tokia menka (apie 2000 mil. dolerių), kad jos tepakanka sumokėti skoloms, kurių terminas jau atėjo, arba duoti procentus už dar esamas skolas. Vyriausybė negali pajudėti pirmyn, nes finansinškai nepajėgia. Vienintelis viltis yra savųjų prekių eksportas. Tik jau ketvirtį metų, kaip importo ir eksporto balansas visuomet yra defic-

tas. Antras šaltinis padidinti krašto pajamas yra takšos, kurios ir taip yra aukščiausios visoje V. Europoje. Dabartinė Britanijos vyriausybė nemato jokių vilčių, kad ekonominė jos padėtis pagerėtų per ateinančius dvejus metus.

Dėl ko Britanija negali išbristi iš savo ekonominio sustingimo?

Kancelerio nuomonė

Atrodo, kad geriausiai dabartinę Britaniją apibūdina V. Vokietijos kancelieris Schmidtas, sakdamas: "Nemanyčiau, kad Britanija yra padariusi kokios pažangos. Jokių būdu, ar žiūrėjime į socialinę, ar industrinę ar politinę santvarką. Aš manau, kad Britanija metų metus viską priėmė taip, kad kitaip ir negali būti, o tai nereikia tautos pažangumo".

Labai teisingi žodžiai. Britų min. pirm. H. Wilsonas keliolika kartų yra paminėjęs savo kalbose, kad Britanijos atkūrimas ir išsivadavimas iš infliacijos reulių priklauso nuo visų kitų, tik ne nuo pačių britų. Tuo tarpu britai turi sėdėti ir laukti Laukti, kol pareikalaus jų prekių. Laukti, kol kas nors įvertins ir padidins vertę britų nusmukusios valstybės. Pati vyriausybė pranašauja, kad tas laukimas gali būti labai ilgas.

Kai infliacijos potvynio bangos pasidaro tokios didelės, kad gyventojų tarpe ima kilti panika, vyriausybė griebiasi menkų ir trumpalaikių priemonių žmonių nuraminti. Pavyzdžiui, rugsėjo mėnesį paskyrė 400 mil.

dolerių refliacijai. Tai yra lašas į jūrą. Danija savo mažai valstybei tokią sumą paskyrė.

Ko siekiama?

Pirmiausia britų vyriausybė nori sumažinti bedarbių skaičių, kuris dabar pakilo virš milijono. Tuo tikslu 60 mil. dolerių skiriamas savivaldybėms, kad jos samdytų bedarbius miestų ir aplinkos apšvarinimui. Darbdaviams pažadėjo kas savaitę duoti 10 dol. pašalpos už kiekvieną mokyklą, ką tik baigusį ir priimtą tarnybon jaunuoli. Toji pašalpa bus duodama per 26 savaites. Iš 118,000 baigusiu mokyklų, kol kas tik 50,000 tesudarė darbo, iš kitos pusės, vėliausi daviniai rodo, kad didžiosios pramonės įmonės teptiama naujus tarnautojus santykiu 20 - 1, kai tuo tarpu mažesnės įmonės ar įstaigos iš darbo atleidžia kas ketvirtą tarnautoją. Ar čia pažanga sumažinti bedarbių skaičių?

Atsiranda drąsių pranašautojų, kad 1976-7 metų žiemą Britanija turės du milijonus bedarbių.

Britanijos ateitis tamsi. Tamsi dėl to, kad britai yra netekę valios dirbti ir aukotis tautos labui. Jei brituose atgimtų I-jo ir II-jo pasaulinio karo nuotaika - dirbti ir aukotis, tai už metų Britanija vėl taptų pirmąja valstybe politinškai ir ekonomiškai. Medžiagos yra, bet trūksta valios kuro. Ji tegali parūpinti tik energinga vyriausybė, kurios partijos ji bebūtų. Deja, britų tauta savo vyriausybėmis, savo politinėmis partijomis jau seniai yra nusivylusi ir patekusi į ledinę stagnaciją.

Amerikos laivynas švenčia 200 m. sukaktį. Oficialioji įsteigimo diena 1775 m. spalio 13 d.

PENSININKŲ ARMIJA DIDEJA — SOCIALINIS DRAUDIMAS SIAURĖJA

V. Z. GERULIS

1935 m. rugpjūčio 14 d. prezidentas Franklinas Rooseveltas pasirašė įstatymą, kuriuo buvo įsteigtas socialinis draudimas — "Social security". Draudimas įgallino darbininką, sulaukusį 65 metų amžiaus, gauti federalinę pensiją.

Tas socialinis draudimas šandien išaugo į didžiausią "Health, Education and Welfare" ministerijos departamentą. Įstaiga yra Washingtone, D.C., centras — Baltimore. Ta organizacija yra apdraudusi apie 80 milijonų dirbančių žmonių ir apie 10 milijonų vadinamų "self - employed" žmonių. Administraciją sudaro 73,000 tarnautojų, kurių algoms, patalpų nuomoms ir kitoms išlaidoms metams reikia 2 milijonų dolerių.

Draudimui vykdyti mokesčių rinkimas iš darbininkų ir darbdavių prasidėjo 1937 m. Tesėsi apie du su puse metų. Pirmas socialinio draudimo pensijas pradėjo mokėti 1940 m., kai buvo toms pensijoms surinkti pinigai iš rezervų ir sudaryti ištekliai pensijų mokėjimui test. Socialiniam draudimui pradedant pirmuosius žingsnius, mokesčių tam draudimui mokesčių po vieną procentą darbininkas ir jo darbdavys nuo pirmųjų 3000 dol. darbininko uždarbo per metus. 1974 m. nustatyta mokėti už 13,200 dolerių per metus 11.7 procento. Dirbantysis moka 5.85 procento, jo darbdavys taip pat 5.85 procento, kas ir sudaro tą 11.7 procentą — 1,649.70 dol. 1937 m. darbininkas ir jo darbdavys už tuos pirmuosius uždirbtus 3000 dolerių socialiniam draudimui sumokėjo po 30 dol. Dirbančio sąskaita draudime gavo 60 dol. draudimo mokesčio.

1974 m. nustatyta valdžios 13,200 dolerių suma, už kurią dirbantysis ir darbdavys turėjo mokėti 824.85 dol. Abiejų mokesčių 1,649.70, kurį gavo dirbančio draudimo sąskaita.

Tas socialinio draudimo mokesčių taip pat pakilo, kad kai kurie dirbantieji jo moka daugiau negu federalinių mokesčių. Pvz. dirbantysis, turįs žmoną ir du vaikus, uždirbęs 1974 m. 7000 dolerių, sumokėjo socialinio draudimo mokesčių 409.50 dol., o federalinių 406 dol. Dirbantieji, ypač jauni, unių susirinkimuose skundžiasi tokia tvarka. Per pastutinius 5 metus tie mokesčiai pakilo dvigubai. Kilo dirbančių mokesčiai, didėjo pensininkų čekiai. Socialinis draudimas gerėjo, tobulėjo ir pensininkams daug žadėjo. Pažadus dabar lyg pradeda mažinti.

1940 m. tas draudimas pasidarė pensininko šeimos globos planu. Mokėjimus pradėjo gauti, ne tik pensininkas, bet ir jo žmona, pensininkui mirus, jo vaikai jaunesni, kaip 18 metų amžiaus, pensininko tėvai, jei jie dar buvo gyvi. Nuo 1950 metų socialinis draudimas buvo smarkiai plečiamas, gerinamas, taisomas ir įnešama kas nauja ir naudinga pensininkams ir jų šeimoms. 1954 m. į socialinį draudimą buvo įjungta profesionalai, advokatai, gydytojai, kunigai ir daug kitų. Mokėję mokesčius pradėjo gauti mokėjimus. 1956 m. buvo leista moterims, sulaukusioms 62 m., gauti mokėjimus. 1961 m. vyrai 62 metų galėjo gauti sumažintą pensiją. 1965 m. socialinis draudimas įsteigė vadinamą "medicare" planą, pagal kurį sulaukę 65 m. yra to plano gydymo ligoninėse. 1972 m. "medicare" planu naudojosi ir nesveikatos pensijas gaunantieji pensininkai, nežiūrint jų amžiaus. "Medicare" planas surijo daug milijonų dolerių iš socialinio draudimo fondo. Gavo pajamų mažai. Ligoninės ir gydytojai iš "medicare" plano pinigų semė sėmė. Buvo tokių, kurie atsidūrė ir teismuose.

Šandien kalbėti kas kokią pensiją gali gauti, ką gali gauti pensininko šeimos nariai, neįmanoma. Reikėtų rašyti labai daug. Tokiais reikalais reikia kreiptis į "Social security" įstaigas. Socialinis draudimas paremtas principu: mokama, ne tam, kam reikia pinigų, bet tam, kas turi teisę tą mokėjimą gauti. Gali būti JAV pilietis, ne pilietis, vargšas, turtingas, turėti daug namų ir pinigų banko, milijonierius, jei mokėjai mokesčius nustatytą sumą ir laiką, pensiją gausi. Tavo šeimos nariai, kas pagal įstatymus jiems priklausys, gaus. Pensijų čekiai išsinešiami ir į kitas valstybes, išskyrus Sovietų Sąjungą ir jos pagrobtas valstybes. Atlikus JAV valdžios nustatytus formalumus rusai bijo JAV pensijų čekių, kad nesukeltų ten revoliucijų. "Medicare" planas užsienyje neveikia.

Pensijų didumas priklauso nuo amžiaus (62 metų 20 procentų mažesnė), nuo uždirbtų sumų (mokėtų mokesčių. Tam didumui ir mažumui yra riba — vadinama "maximum" ir "minimum" pensija. 1974 m. išejusio vyro 65 m., viengungio, didžiausia pensija buvo apie 330 dol. mėnesiui, su žmona be vaikų apie 470-490 dolerių mėnesiui, priklauso nuo žmonos amžiaus. Daugiau negausi, kad ir milijoną būsi uždirbęs. Mažiausia pensija buvo 101 dol. mėnesiui vieno ir 150 su žmona be vaikų.

Pagal dabartinį draudimo planą darė pensininko šeimos globos

(Nukelta į 5 pusl.)

BUTELIO VELNIUKAS

ROBERT LOUIS STEVENSON

Išvertė P. Gaučys

4

— Na, — tarė Kivis, — aš pardaviau už šešiasdešimt dolerių tai, ką buvau pirkęs už penkiasdešimt ar, teisingiau sakant, už truputį mažiau, nes vienas mano doleris buvo čilėniskas. Dabar aš patirsiu teisybę kitu atžvilgiu.

Jis grįžo į savo laivą ir, kai įėjęs į kajutę atidarė skrynią, ten gulėjo butelis, atėjęs daug greičiau už jį patį. Tuo metu kaip tik kajutėje buvo Kivio draugas, vardu Lopaka.

— Kas su tavim? — paklausė Lopaka. — Ko taip atidžiai spoksai į savo skrynią?

Jiedu abu buvo vieni laivo priekyje, ir Kivis jam patikėjo paslaptį, papasakodamas, kas buvo nutikę. — Tai labai keistas reikalas, — tarė Lopaka, — ir aš bijau, kad susilauksi nesmagumų ryšium su tuo buteliu. Bet vienas dalykas visiška aiškūs, tai esi tikras dėl laukiančių nemalonių. Tačiau reikėtų, kad užsitikrintum iš to ir naudą. Kartą pagaliau apsispręsk, ko lauki iš to butelio. Įsakyk. Ir jeigu tavo norai bus išpildyti, aš pats jį nupirksiu, nes galvoju įsigyti nuosavą burlaivį ir prekiauti su salomis.

— Tai ne man, aš norėčiau turėti gražius namus ir sodą Konos pakraštyje, kur aš gimiau. Toje vietoje

saulė apšviečia net duris, daug gėlių sode, spindinčius stiklus languose, paveikslus ant sienų, daug papuošalų ant stalų ir puikius kilimus, nes visiems patinka namai, kuriuose aš šiandieną buvau. Tik norėčiau, kad vienu aukštu būtų aukštesni ir su balkonais, panašiai, kaip karaliaus rūmose. Norėčiau ten gyventi be rūpesčių ir linksintis su draugais ir giminėmis.

— Gerai, — atsakė Lopaka, — mes pasiimsime butelį kartu su mumis į Hawajus, ir jeigu visa įvyks, kaip tu tikies, aš nupirksiu butelį, kaip esu pasižadėjęs, ir tada prašysiu burlaivio.

Taip abu susitarė. Netrukus garlaivis sugrįžo į Honolulu, parveždamas Kivį, Lopaką ir butelį. Tik išlipę į krantą, jie uoste sutiko draugą, kuris pirmiausia Kiviui pareiškė užuojautą.

— Aš nežinau, kodėl tu man reiški užuojautą — pastebėjo Kivis.

— Ar galimas daiktas, kad tu dar nesi girdėjęs, jog tavo senasis dėdė, tas gerasis senukas, mirė ir kad tavo pusbrolis, tas gražusis berniukas, prigrėję jūroje?

Kivis labai nuliūdęs, pradėjo verkėti ir aimanuoti ir visiškai užmiršo apie butelį. Tačiau Lopaka nepasimetė ir galvojo. Kai Kivio sielvartas kiek aprimo, jis tarė:

— Aš galvoju, ar tavo dėdė neturėjo žemės nuosavybės Hawajuose, Kau apskrityje?

— Ne, — atsakė Kivis, — ji buvo kalnų pusėje, truputį labiau į pietus nuo Kookena.

— Tos žemės dabar pereis tau? — paklausė Lopaka.

— Taip, tikriausiai, — atsakė Kivis ir vėl pradėjo

aimanuoti dėl savo giminaičių.

— Dabar ne laikas aimanuoti, — pastebėjo Lopaka. — Man kilo viena mintis. Ar visos tos nelaimės neįvyko dėl butelio kaltės, nes ten kaip tik vieta tavo namams.

— Jeigu taip būtų, — suriko Kivis, — tai labai baisus būdas man įtikti, nužudant savo giminės. Bet iš tikrųjų taip galėjo būti, nes kaip tik toje vietoje aš įsivaizdavau anuos savo namus.

— Tačiau namai dar nepastatyti, — pastebėjo Lopaka.

— Ne, neatrodo — atsakė Kivis, — nes, nors mano dėdė turėjo keletą kavos, avo-ava ir bananų plantacijų, tai nesudarė didelio turto, o visa kita žemė tebuvo juodoji lava.

— Eime pas advokatą, — tarė Lopaka, — ta mintis neduoda man ramybės.

Jiems atėjus pas advokatą, pasirodė, kad Kivio dėdė pastarosiomis dienomis nepaprastai praturtėjo ir paliko labai daug pinigų.

— Štai jau tu turi pinigų namams! — sušuko Lopaka.

— Jeigu tamsta galvoji apie naujus namus, — tarė advokatas, — štai, kortelė su adresu naujo architekto, apie kurį gražiai atsiliepiama.

— Vis geriau ir geriau! — sušuko Lopaka. — Atrodo, kad visi mūsų norai žaibo greitumu vykdomi. Tik klausykime įsakymų.

Ir taip jiedu nuėjo pas architektą, šis jiems parodė planus, kuriuos laikė ant savo stalo.

— Tamsta nori kažko ypatingesnio, — pastebėjo architektas. — Kaip tamstai patinka šis? — Ir Kiviui įteikė piešinį.

(Bus dengiau)

REZOLIUCIJOS PO HELSINKIO KONFERENCIJOS

Kongr. Edward J. Derwinski pasiūlė naują rezoliuciją 401, kuria siekiama, kad po Helsinkio konferencijos JAV vyriausybė padarytų naują tvirtą pareiškimą, jog Baltijos valstybių inkorporavimas į Sovietų Sąjungą nepripažįstamas ir nebus pripažintas. Kongresmanas E. Derwinski kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką dr. K. Bobelį, prašydamas, kad lietuviai šią rezoliuciją paremtų. Norint, kad šią rezoliuciją kongresas priimtų kelių savaičių bėgyje. Dabar ji yra perduota Atstovų rūmų užsienio reikalų komitetui, kurio pirmininkas yra Thomas E. Morgan.

Labai svarbu, kad kuo daugiau lietuvių pasiųstų laiškus to komiteto nariams, ypač esantiems iš lietuvių gyvenamųjų valstybių. Čia duodamas komiteto narių sąrašas, pažymint ir valstijas.

Thomas E. Morgan, Pennsylvania (komiteto pirmininkas), Clement J. Zablocki, Wisconsin, Wayne L. Hayes, Ohio, L. H. Fountain, North Carolina, Daniel C. Digs, Michigan, Robert N.C. Nix, Pennsylvania, Donald M. Fraser, Minnesota, Benjamin S. Rosenthal, New York, Lee H. Hamilton, Indiana, Laster L. Wolff, New York, Gus Yatron, Pennsylvania, Roy A. Taylor, North Carolina, Michael Harrington, Massachusetts, Leo J. Ryan, California, Charles Wilson, Texas, Donald W. Riegle, Jr., Michigan, Cardiss Collins, Illinois, Stephen Solarz, New Jersey, Don Bonker, Washington, William S. Broomfield, Michigan, Edward J. Derwinski, Illinois, Paul Findley, Illinois, John Buchanan, Alabama, J. Herbert Burke, Florida, Pierre S. du Pont IV, Delaware, Charles W. Whales, Jr., Ohio, Edward G. Biester, Pennsylvania, Larry Winn, Jr., Kansas, Benjamin A. Gilman, New York, Tennyson Guyer, Ohio, Robert J. Lagomarsino, California.

Visų jų adresas: The House of Representatives, Washington, D.C. 20515.

Čia duodami keli pavyzdžiai rašytinių laišku ir siųstų telegramų:

Please support Congressman Derwinski's H. Con. Res. 401, which requires assurance of non-recognition of the incorporation of Lithuania into the Soviet Union.

Your efforts for quick passage of Congressman Derwinski's H. Con. Res. 401 will be greatly appreciated. After the Helsinki agreement we need clarification to the Lithuanians, Latvians and Estonians that the occupation of the Baltic States by the Soviet Union using fraud and force will never be recognized and their incorporation will never be approved by the United States government.

— **SACHMATAI**
— Eks-pasaulio čempionas Borisas Spasskis sumanė vesti trečią žmoną, prancūzų prekybinės misijos sekretorę Mariną Šerbatovą, pas kurią jis gyvena nuo 5 metų pradžios. Iš sovietų valdžios jam buvo pranešta, kad galės vesti lapkričio mėn., vienok rugsėjo mėn. jo sužadėtinei Marintai buvo pranešta, kad ji turi apleisti Sovietų Sąjungą. Spasskis pareiškė spaudos atstovams, kad jis dabar turįs vesti sunkią kovą su nematomu priešininku.

— **FIDE** liepos mėn. paskelbė, kad 1976 metų Sachmatų olimpiada įvyks spalio mėn. Izraelyje. Dabar Arabų Sachmatų federacija paskelbė, kad 1976 metų Sachmatų olimpiada ruošinama Algerijoje (!)

— **JAV atviras pirmenybės** Lincoln, Neb., laimėjo didmeistrai W. Lombardi ir P. Benko, surinkę po 10-3 tš. priešais E. Meyerio su 9½ ir po 9 taškus surinkusių Bisguerio, bostoniečio John Peterso, Karl Burgerio, F. Thornely ir latvio Viktoro Pupilo.

— **New Yorko lietuviai** su 8 vyrų komanda (Staknys, Sakalas, Simonaitis, Kulpas, Vilpišauskas ir kiti) pažadėjo būti Bostone X, 11-12 ir rungtis prieš vietos lietuvius.

— **PAVERGTO LIETUVIO BALSAS PASIEKĖ BRAZILIJĄ**
Šioms dienoms Brazilijoje, Sao Paulo mieste, pasirodė didelio formato 124 psl. knyga, kurios tiražas 1000 egz., mums nelabai įprastu pavadinimu: — A. Viola-cao dos direitos humanos na Lituania sob o regime Sovietico 1971-1974.

Tai pavergto lietuvių laisvės šauksmas portugaliskai, "Cronica da Igreja Catolica Lituanica" — Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika, kartu su Lietuvių Bendruomenės, kasmet leidžiamu leidiniu apie prigrįžusių tautų min džiojimą pavergtoje Lietuvoje.

Kai pavergtoje Lietuvoje pasirodė LKB Kronikos, lyg simboliškai sutapimu tais pačiais metais t.y. 1972, Chicagoje buvo su darytas — Lietuvių Katalikų Religinės šaltos rėmėjų branduolys, vadovaujamas kun. K. Kuzminsko, kuris pasiryžė remti aukomis persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje ir rinkti bei į viešumą leisti dokumentacinę medžiagą apie persekiojamuosius. Siekiant šio tikslo, 1974 m. buvo išleista viename rinkinyje 5000 egz. LKB Kronikos nuo pirmo iki aštunto nr., kurios jau išplatintos. Šis leidinys buvo paskleistas po visas lietuviškas kolonijas, neaplenkiant ir Brazilijos bei kitų kraštų.

Suaktyvėjus komunistinei veiklai ne tik Azijoje, bet ir Europoje, ypač Portugalijoje, LKRS Rėmėjų vyr. valdyba kreipėsi į Brazilijos Kunigų Vienybę ir pavienius asmenis siūlydama LKB Kronikas išvesti į portugalų kalbą, net žadėdama materialinę paramą, bet de ja, išsekus piniginiams atsargoms, pažadai liko neišpildyti, o aukščiau minėto leidinio išleidimas jiems kainavo — 4850 krūzeirų (485 dol.). Kun. Pr. Gavėnas laisė rašo: — Jei susilausim paramos, gal įsibėgėsime, įsidrąsinsime — ir įstengsime išleisti ir daugiau, kad ir Kronikos sąsiuvinius. Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės vardu, kuri be geros valios, daugiau nieko netur. Sakiau: spausdinkim. Kai pasirodys knyga, atsisiras, ir kas parems. Juk ne dėl savęs tai darom. (1975. IX. 4). Būtų gera, kad mes Brazilijos lietuvių tikėjimo ir pasiryžimo nesugniugdytume, kuris paremtas tik 500 dol. suma!

Leidinio vertimą atliko daugiausia kun. Antanas Saulaitis, SJ, padedamas nekurių talkininkų. Buvo kreiptasi į Petrą Babicką gyvenantį Brazilijoje, prašant talkos, kuris laisė rašo: — Reikalas tas, kad š.m. pradžioje esu gavęs iš LKRS Rėmėjų vyr. valdybos laišką, kviečiantį parengti LKB Kronikos vertimą į portugalų kalbą. Negalėdamas pats vienas to darbo imtis kreipiaus talkos į inž. K. Audenį, prel. Z. Ignatavičių ir J. Petrą. Deja, prel. Ignatavičius nuėjo pas Viešpatį, žodžiu, mano planas apivėto aukštyn kojom. Informacinių — propagandinių leidinių apie Lietuvos kančias portugalų kalba veik neturime, o jų verkimą reikia, ypač turint galvoje įvykius Portugalijoje. (1975.VI.4)

Susidarius tokiai padėčiai, LKRS Rėmėjų valdyba vėl kreipėsi į kun. Pr. Gavėną su prašymu, kad būtų informuojama Brazilijos visuomenė apie Lietuvos kančias. Iš viso to susirašinėjimo

— **PAVERGTO LIETUVIO BALSAS PASIEKĖ BRAZILIJĄ**
Šioms dienoms Brazilijoje, Sao Paulo mieste, pasirodė didelio formato 124 psl. knyga, kurios tiražas 1000 egz., mums nelabai įprastu pavadinimu: — A. Viola-cao dos direitos humanos na Lituania sob o regime Sovietico 1971-1974.

Tai pavergto lietuvių laisvės šauksmas portugaliskai, "Cronica da Igreja Catolica Lituanica" — Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika, kartu su Lietuvių Bendruomenės, kasmet leidžiamu leidiniu apie prigrįžusių tautų min džiojimą pavergtoje Lietuvoje.

Kai pavergtoje Lietuvoje pasirodė LKB Kronikos, lyg simboliškai sutapimu tais pačiais metais t.y. 1972, Chicagoje buvo su darytas — Lietuvių Katalikų Religinės šaltos rėmėjų branduolys, vadovaujamas kun. K. Kuzminsko, kuris pasiryžė remti aukomis persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje ir rinkti bei į viešumą leisti dokumentacinę medžiagą apie persekiojamuosius. Siekiant šio tikslo, 1974 m. buvo išleista viename rinkinyje 5000 egz. LKB Kronikos nuo pirmo iki aštunto nr., kurios jau išplatintos. Šis leidinys buvo paskleistas po visas lietuviškas kolonijas, neaplenkiant ir Brazilijos bei kitų kraštų.

Suaktyvėjus komunistinei veiklai ne tik Azijoje, bet ir Europoje, ypač Portugalijoje, LKRS Rėmėjų vyr. valdyba kreipėsi į Brazilijos Kunigų Vienybę ir pavienius asmenis siūlydama LKB Kronikas išvesti į portugalų kalbą, net žadėdama materialinę paramą, bet de ja, išsekus piniginiams atsargoms, pažadai liko neišpildyti, o aukščiau minėto leidinio išleidimas jiems kainavo — 4850 krūzeirų (485 dol.). Kun. Pr. Gavėnas laisė rašo: — Jei susilausim paramos, gal įsibėgėsime, įsidrąsinsime — ir įstengsime išleisti ir daugiau, kad ir Kronikos sąsiuvinius. Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės vardu, kuri be geros valios, daugiau nieko netur. Sakiau: spausdinkim. Kai pasirodys knyga, atsisiras, ir kas parems. Juk ne dėl savęs tai darom. (1975. IX. 4). Būtų gera, kad mes Brazilijos lietuvių tikėjimo ir pasiryžimo nesugniugdytume, kuris paremtas tik 500 dol. suma!

Leidinio vertimą atliko daugiausia kun. Antanas Saulaitis, SJ, padedamas nekurių talkininkų. Buvo kreiptasi į Petrą Babicką gyvenantį Brazilijoje, prašant talkos, kuris laisė rašo: — Reikalas tas, kad š.m. pradžioje esu gavęs iš LKRS Rėmėjų vyr. valdybos laišką, kviečiantį parengti LKB Kronikos vertimą į portugalų kalbą. Negalėdamas pats vienas to darbo imtis kreipiaus talkos į inž. K. Audenį, prel. Z. Ignatavičių ir J. Petrą. Deja, prel. Ignatavičius nuėjo pas Viešpatį, žodžiu, mano planas apivėto aukštyn kojom. Informacinių — propagandinių leidinių apie Lietuvos kančias portugalų kalba veik neturime, o jų verkimą reikia, ypač turint galvoje įvykius Portugalijoje. (1975.VI.4)

Susidarius tokiai padėčiai, LKRS Rėmėjų valdyba vėl kreipėsi į kun. Pr. Gavėną su prašymu, kad būtų informuojama Brazilijos visuomenė apie Lietuvos kančias. Iš viso to susirašinėjimo

— **PAVERGTO LIETUVIO BALSAS PASIEKĖ BRAZILIJĄ**
Šioms dienoms Brazilijoje, Sao Paulo mieste, pasirodė didelio formato 124 psl. knyga, kurios tiražas 1000 egz., mums nelabai įprastu pavadinimu: — A. Viola-cao dos direitos humanos na Lituania sob o regime Sovietico 1971-1974.

Tai pavergto lietuvių laisvės šauksmas portugaliskai, "Cronica da Igreja Catolica Lituanica" — Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika, kartu su Lietuvių Bendruomenės, kasmet leidžiamu leidiniu apie prigrįžusių tautų min džiojimą pavergtoje Lietuvoje.

Kai pavergtoje Lietuvoje pasirodė LKB Kronikos, lyg simboliškai sutapimu tais pačiais metais t.y. 1972, Chicagoje buvo su darytas — Lietuvių Katalikų Religinės šaltos rėmėjų branduolys, vadovaujamas kun. K. Kuzminsko, kuris pasiryžė remti aukomis persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje ir rinkti bei į viešumą leisti dokumentacinę medžiagą apie persekiojamuosius. Siekiant šio tikslo, 1974 m. buvo išleista viename rinkinyje 5000 egz. LKB Kronikos nuo pirmo iki aštunto nr., kurios jau išplatintos. Šis leidinys buvo paskleistas po visas lietuviškas kolonijas, neaplenkiant ir Brazilijos bei kitų kraštų.

Suaktyvėjus komunistinei veiklai ne tik Azijoje, bet ir Europoje, ypač Portugalijoje, LKRS Rėmėjų vyr. valdyba kreipėsi į Brazilijos Kunigų Vienybę ir pavienius asmenis siūlydama LKB Kronikas išvesti į portugalų kalbą, net žadėdama materialinę paramą, bet de ja, išsekus piniginiams atsargoms, pažadai liko neišpildyti, o aukščiau minėto leidinio išleidimas jiems kainavo — 4850 krūzeirų (485 dol.). Kun. Pr. Gavėnas laisė rašo: — Jei susilausim paramos, gal įsibėgėsime, įsidrąsinsime — ir įstengsime išleisti ir daugiau, kad ir Kronikos sąsiuvinius. Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės vardu, kuri be geros valios, daugiau nieko netur. Sakiau: spausdinkim. Kai pasirodys knyga, atsisiras, ir kas parems. Juk ne dėl savęs tai darom. (1975. IX. 4). Būtų gera, kad mes Brazilijos lietuvių tikėjimo ir pasiryžimo nesugniugdytume, kuris paremtas tik 500 dol. suma!

Leidinio vertimą atliko daugiausia kun. Antanas Saulaitis, SJ, padedamas nekurių talkininkų. Buvo kreiptasi į Petrą Babicką gyvenantį Brazilijoje, prašant talkos, kuris laisė rašo: — Reikalas tas, kad š.m. pradžioje esu gavęs iš LKRS Rėmėjų vyr. valdybos laišką, kviečiantį parengti LKB Kronikos vertimą į portugalų kalbą. Negalėdamas pats vienas to darbo imtis kreipiaus talkos į inž. K. Audenį, prel. Z. Ignatavičių ir J. Petrą. Deja, prel. Ignatavičius nuėjo pas Viešpatį, žodžiu, mano planas apivėto aukštyn kojom. Informacinių — propagandinių leidinių apie Lietuvos kančias portugalų kalba veik neturime, o jų verkimą reikia, ypač turint galvoje įvykius Portugalijoje. (1975.VI.4)

Susidarius tokiai padėčiai, LKRS Rėmėjų valdyba vėl kreipėsi į kun. Pr. Gavėną su prašymu, kad būtų informuojama Brazilijos visuomenė apie Lietuvos kančias. Iš viso to susirašinėjimo

BŪDINGOS ĮVAIRENYBES

— Daugiau kaip 53 proc. žemės gyventojų gyvena ne toliau kaip 80 kilometrų nuo vandenynų ir jūrų. Manoma, kad JAV 2000-siais metais 80 kilometrų zonoje gyvens 80 proc. visų krašto gyventojų.

— Australijoje, netoli Didžiojo Barjerinio Rifo, pradėta intensyviai eksploatuoti dumblius, juos perdirbant gaunama cukraus ir polisacharidų. Be to, betyrimėjant šio rajono povandeninę florą, aptikta ir tokių rūšių, kurios gali duoti krakmolo, gliukozės, askorbininės rūgšties ir augalinio aliejaus, galinčio varžytis su alyvų aliejumi.

— Valgyti obuolį Aleksandrijos universiteto botanikos laboratorijos bendradarbiai pataria lėtai.

Girdi, jeigu vieną obuolį valgysite penkiolika minučių, tai organinės rūgšties ir pektininės medžiagos sunaikins 90 proc. burnos ertmėje gyvenančių bakterijų.

— Žmonių poreikiai gamtinėje aplinkoje padvigubėja kas 11,5 metų. Šiuo metu kiekvienam žmogui vidutiniškai tenka po 3,7 ha sausumos. 2010 metais, kai gyventojų žemėje maždaug bus septyni bilijonai žmonių, kiekvienam gyventojui teks du kartus mažiau žemės.

— Didelės tradicijas turi šveicarijos paukščių stebėjimo ir apsaugos draugija, kuri leidžia savo žurnalą, jai priklauso apie 1200 narių. Čia įsteigtas paukščių rezervatas išlaiko valstybės.

— Prancūzijoje prie Reimso universiteto įsteigtas teritorijų ir aplinkos tvarkymo institutas. Mokslas institute truks dvejus metus.

— Lisie mieste, Prancūzijoje, iškilmingai paminėtos šventosios Kūdikių Jėzaus Teresės šventąja paskelbimo penkiasdešimtosios metinės. Ta proga Lisie katedroje iškilmingas Mišias aukojo Brazavile arkivyskupas kardinolas Bioyenda iš Kongo, Afrikoje.

— Dideles tradicijas turi šveicarijos paukščių stebėjimo ir apsaugos draugija, kuri leidžia savo žurnalą, jai priklauso apie 1200 narių. Čia įsteigtas paukščių rezervatas išlaiko valstybės.

— Prancūzijoje prie Reimso universiteto įsteigtas teritorijų ir aplinkos tvarkymo institutas. Mokslas institute truks dvejus metus.

— Lisie mieste, Prancūzijoje, iškilmingai paminėtos šventosios Kūdikių Jėzaus Teresės šventąja paskelbimo penkiasdešimtosios metinės. Ta proga Lisie katedroje iškilmingas Mišias aukojo Brazavile arkivyskupas kardinolas Bioyenda iš Kongo, Afrikoje.

— Dideles tradicijas turi šveicarijos paukščių stebėjimo ir apsaugos draugija, kuri leidžia savo žurnalą, jai priklauso apie 1200 narių. Čia įsteigtas paukščių rezervatas išlaiko valstybės.

— Prancūzijoje prie Reimso universiteto įsteigtas teritorijų ir aplinkos tvarkymo institutas. Mokslas institute truks dvejus metus.

— Lisie mieste, Prancūzijoje, iškilmingai paminėtos šventosios Kūdikių Jėzaus Teresės šventąja paskelbimo penkiasdešimtosios metinės. Ta proga Lisie katedroje iškilmingas Mišias aukojo Brazavile arkivyskupas kardinolas Bioyenda iš Kongo, Afrikoje.

— Dideles tradicijas turi šveicarijos paukščių stebėjimo ir apsaugos draugija, kuri leidžia savo žurnalą, jai priklauso apie 1200 narių. Čia įsteigtas paukščių rezervatas išlaiko valstybės.

— Prancūzijoje prie Reimso universiteto įsteigtas teritorijų ir aplinkos tvarkymo institutas. Mokslas institute truks dvejus metus.

— Lisie mieste, Prancūzijoje, iškilmingai paminėtos šventosios Kūdikių Jėzaus Teresės šventąja paskelbimo penkiasdešimtosios metinės. Ta proga Lisie katedroje iškilmingas Mišias aukojo Brazavile arkivyskupas kardinolas Bioyenda iš Kongo, Afrikoje.

— Dideles tradicijas turi šveicarijos paukščių stebėjimo ir apsaugos draugija, kuri leidžia savo žurnalą, jai priklauso apie 1200 narių. Čia įsteigtas paukščių rezervatas išlaiko valstybės.

— Prancūzijoje prie Reimso universiteto įsteigtas teritorijų ir aplinkos tvarkymo institutas. Mokslas institute truks dvejus metus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI ! LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdėdus naujus pečius. Pigiui išvalau taip pat alvytus ir perdirbu džiūtu. Įdėdus vandens šilumą. Kreiptis —
A. BANY — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI ! LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, došerų, cerifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. — WA 5-2787.

M.A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮSKYVIMŲ, PILDOMI PILIETIŠKŲ PRASYMAI ir kitoki blaizai

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiestyje naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šviningai ir garantuoju!

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave. Chicago Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir oro vėsintuvai. Pardavimas ir taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486
MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas apdraudimas.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEMONA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų
323 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME

KILIMAS IR BALDUS
Plinume ir vaškujame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šėdintis, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEDD Station New York (1330 kil, AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 233-5565 (code 301)

Kviečiame taip pat klausyti — Lietuvių kultūrinį Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmadien, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodamas PALANGOS RESTORANAS
Apžiūrėti tik susitarus. Skambinkit nuo 5 iki 8 v. v.

Tel. — 476-9758

REAL ESTATE

ARTI 64-os & CALIFORNIA

18 butų namas po 2-3-4-5 kamb. Pajamų \$33,000. Gazu apšild. Geram stovų. Visuomet 100% pilnai išnuomotas. Šiokiadieniais kreipkitės!

MR. CRAVEN

Mulholland, Inc. — 445-3304

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

Savi Namai — Tvirtovė

Linkus 17 metų mūras. 2 auto mūro garažas. Seimai gyventi, arti California ir parko. \$21,500.
Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. \$45,000.

1½ aukšto namas ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. \$18,000.
1½ aukšto 2-ju butų. 19 metų mūras. 2 auto garažas. Kambariai suaisam beismonto su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning karpetai, gražus beismonto, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$28,000.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai įrengtas beismonto. Per mėnesį gausite vieną butą. Arti parko \$35,700.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$25,900.

6 kamb. mūro namas. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Pk. bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai \$15,000 pajamų metams. Arti mūro \$17,700.

2 aukšto mūras poikis 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. suaisam beismonto. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūro. \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jis plačiai naudojamas, bet tinka ir visų luom atstovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvių, visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvienu kartą.

Apie moką skelbtis dien. DRAUGE ois jis plačiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbtimui kai nos visoms priemonoms.

DEMESIO!

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaisnoros, MIC. knygoje:

"Marios garbinimas Lietuvoje"
Knyga nėra tik teologinė, ji dėl jdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasidominti kiekvienam lietuviui, besidominti Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00. Galima įsigyti "Drauge".

Biznieriams apsimokė skelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS

KITCHEN HELP
Experienced kitchen help needed. Excellent conditions. Please apply
BIANCO'S RESTAURANT
2747 W. 63rd Street
RE 7-2662

HELP WANTED — VYRAI

DONUTS MAN — BAKER
Experienced. Nights.
Apply at:
DUNKIN DONUTS
7020 W. Ogden,

PROF. STEPONO KAIRIO PAMINKLUI STATYTI KONKURSAS

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdyba (PLIAS-CV), susitarusi su Prof. Stepono Kairio Paminklui Statyti Vykdomojo Komiteto (Komitetas), skelbia konkursą a. a. prof. Stepono Kairio paminklui suprojektuoti.

Komitetas skiria konkurso laimėtojų \$500 (penkis šimtus) JAV dolerių ir \$150 antro tinkamiausio projekto autoriui.

Konkursas yra atviras visiems, t. y. konkurse gali dalyvauti bet kas, sugebąs paminklo projekto simbolizuoti prof. Stepono Kairio asmenybę.

Projektas turi atitikti nustatytas taisykles ir būti atsiųstas paštu vėliausiai iki 1976 m. vasario 16 d. žemiau nurodytu adresu.

Dėl konkurso ir projekto taisyklių ir dėl prof. Stepono Kairio biografinių duomenų prašoma kreiptis į PLIAS-ve narį inž. Bronių Masioką, 6033 N. Sheridan Rd., 44 M. Chicago, Illinois, 60660 USA, Tel. (312) 271-4333.

Konkurso taisyklės

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos centro valdyba (PLIAS-c. v.) susitarusi su Prof. Stepono Kairio paminklui statyti vykdomojo komiteto skelbia konkursą a. a. prof. Stepono Kairio paminklui suprojektuoti.

Komitetas skiria konkurso laimėtojų 500 JAV dolerių ir \$150 antro tinkamiausio projekto autoriui.

Konkursas yra atviras visiems, t. y. konkurse gali dalyvauti PLIAS nariai ir ne nariai, architektai, skulptoriai, menininkai ir kiti sugebąs paminklo projekto simbolizuoti prof. Stepono Kairio asmenybę.

Projektas turi būti atsiųstas pašto adresu iki 1976 m. vasario 16 d.

Kiekvienas konkurso dalyvis gali pateikti daugiau kaip vieną projektą bei jo variantą.

Atsiųsti projektai pasilieka PLIAS-c. v. nuosavybė, nebus atitarnams gražinami ir PLIAS - c. v. nuosavybė gali būti skelbiami spaudoje ar išstatomi parodoje.

Projektus įvertins trys PLIAS - c. v. ir Komiteto atstovai.

Konkurso laimėtojai bus paskelbti lietuviškoje spaudoje.

Susidarius ypatingoms sąlygoms, Komitetas, į kurį įeina ir prof. Stepono Kairio giminių atstovai, pasilieka sau teisę nepriimti nei vieno projekto ir nesikirti premija.

Dėl konkurso, projektų taisyklių, dėl prof. Stepono Kairio biografinių duomenų bei papildomų informacijų kreiptis į PLIAS - c. v. narį inž. Bronių Masioką, 6033 N. Sheridan Rd., 44 M. Chicago, Illinois, 60660 USA, Tel. (312) 271-4333.

Projekto taisyklės

A. a. prof. Stepono Kairio paminklas turi simbolizuoti jo asmenybę, jo gyvenimo reikšmę lietuvių tautai ir nepriklausomai, demokratinei Lietuvos valstybei. Tam simboliui išreikšti paminklo projektotojai prašomi arčiau susipažinti su prof. Stepono Kairio šakota asmenybe bei jo plačia veikla įvairiose srityse.

Paminklo metmenys, forma, medžiaga, simbolizai bei užrašai šių taisyklių nėra ribojami. Tačiau kiekvienam atveju paminklo turi būti mažiausiai įrašyta: "Profesorius, Steponas Kairys 1878-1964. 1918 m. Vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras."

Paminklo samata neturėtų viršyti \$12,000 JAV dolerių.

Paminklas bus statomas Lietuvių Tautinės kapinės (LTK), pietvakarinėje Chicago priemiestyje: Lithuanian National Cemetery, 8201 So. Kean Ave., Justice, Illinois, 60458, Tel. (312) 458-0638. Reikalų vedėjas — Stasys Kaslas.

Kapinių sklypas, skirtas prof. Stepono Kairio paminklui, yra sekcijos Nr. 6 pietų rytiniame kampe, šalia T raidės pavidalo asfaltuotų kelių sankryžos. Sklypas yra apie 30x30 pėdų dydžio.

Prof. Stepono Kairio pelenų urna šiuo metu laikoma LTK pastate, spintoje Nr. 1. Urna yra knygos pavidalo, apie 10 inč aukščio ir 3 inč storio ir yra reikalinga apie 6 inč gilumo nišos. Paminkle turi būti numatyta saugi vieta tai urnai.

Projektas turi būti paruoštas vienam brėžinyje, ne mažesniame kaip 20x30 inč. Tame brėžinyje turi būti surašytos medžiagos, pastatymo specifikacijos ir duoti šie duomenys:

- a) paminklo perspektyvinis vaizdas,
- b) planas-mastelis $\frac{1}{4}'' = 1'-0''$ (1:16)
- c) priekinis vaizdas - mastelis $\frac{1}{4}'' = 1'-0''$ (1:16)
- d) šoninis vaizdas - mastelis $\frac{1}{4}'' = 1'-0''$ (1:16)
- e) užrašų, simbolių bei ornamentų detalės - natūralaus dydžio.

Brėžinys turi būti tinkamas medžiagų užrašymui bei paminklo pastatymui kapinėse.

PENSININKŲ ARMIA

(atkelta iš 3 pusl.)

na ir sistemą, pensijų didumas kils į padanges. 1980 m. "maximum" 65 m. vyro pensija bus apie 500 dol., 2000 metuose 1,376.50 mėnesiui. Iš kur bus gauti pinigai, joks išminčius šandien negali pasakyti. Daugelis ekonomistų ir finansininkų kalba, kad esamos sąlygos socialinis draudimas po 13-15 metų sudarys kasmet apie 20 milijonų dolerių deficitą. Tas burbulas gali sprogti ir anksčiau. Tik 15 milijonų yra pensininkų, kita armija jų šeimos nariai.

Ziūrėkim 1974 m. US Depart. of Health and Welfare biuletenį. 1947 m. draudimas turėjo savą fondą pinigų mokėti patvirtintoms pensijoms 17 metų ir 6 mėnesiams. 1957 m. 3 metams ir 1 mėnesiui, 1965 m. 1 metams 2 mėn. 1974 m. tik 9 mėnesiams. 1975 m. — 8 mėnesiams. Toliau draudimo siurėjimas ir negalimas gali ir didėti.

Mokesčiai į draudimo fondą mažėja, nors dirbantys moka labai daug. Nedarbas socialinį draudimą verčia dar labiau siaurinti, 10 milijonų nedirbančių jokių mokesčių nemoka. Jie turi sąskaitas, kiti eina į pensiją.

Automatizacija, mašinos, kompiuteriai daug žmonių išstumia iš darbų. Medicinos pažangos dėka pensininkai ilgai gyvena.

1955 m. 7 dirbantįjį išlaikė vieną pensininką, 1960 m. šeši dirbantįjį vieną, o 1974 m. jau tik trys dirbantįjį išlaikė vieną pensininką. Dabar Amerikoje yra 30.1 milijonų pensininkų. Juos skaitus kasdien auga. Šiandien vienas iš 7 šio krašto gyventojų kiekvieno mėnesio 3 d. laukia iš Washingtono pensijos čekio. Už

12-15 metų bus daugiau kaip 40 milijonų pensininkų. Šio krašto turtingieji, kurie labai daug uždirbo, negailestingai "maudo" dirbančiųjų globos instituciją — socialinį draudimą. 1974 m. 250,000 turtingų žmonių, kuriems tos pensijos buvo visai nereikalingos, gavo "maximum" pensijas. Jie turi teisę gauti, anksčiau dirbo ir daug uždirbo. Turtingųjų pensijos, kurios jiems visai nebuvo reikalingos, 1974 m. surijo 87.5 milijonų dolerių kas mėnesį. Tais pat metais 1,750,000, vargšų, kurie dirbo visą gyvenimą, mažai uždirbo, "minimum" pensijos 101-150 dol., mėnesiui, nei pusę tos sumos nesunaudojo, kas buvo turto laimės išmokėta.

Socialiniam draudimui priklauso ir šiandien gauna pensijos ir milijonieriai kaip G. Gallup, Poll, Bill Lear, Arthur Fiedler, Sam Ervin ir kiti. Tačiau Socialinis draudimas, kaip minėta, moka ne tam, kam reikia, bet kas turi teisę ir yra tinkamas tą mokesčią gauti. Milijonieriai, kurie dirba, atitinka socialinio draudimo reikalavimus. Socialinio draudimo statistikai sako, kad nėra pagrindo demonstruoti, kad darbinis pensijų planas yra saugus. Unijų vadai sako, kad dirklaušė ir šiandien gauna pensijas iš apsaugoti.

Kongrese keliamos užuominos, kad reikia dabartinį socialinį draudimą reformuoti, ieškoti praktiškesnių būdų ir sistemos draudimą finansuoti. Kiti kalba, kad reikia įjungti ir federalinį uždarą visą draudimo sistemą. Pensininkams nereikia sukli galvos. Juos laukia didelė. Daug balsų, galiną. Reikia tik laukti pensijų čekių. Jokia valdžia, nei dabartinis, nei ateities kongresai nepa-

Chicago Vytauto D. šaulių rinktinės ligonių lankymo komisija su pirmininku Juozu Gureviu-Gurevičium. Iš kairės: Juozas Liutkenis, Julija Paškevičienė, Stepas Paulauskas, Julė Dikšienė, Liūdas Vitkus, Marija Dapkiene, Juozas Gurevis-Gurevičius ir Antanina Gustul.

Nuotr. C. Genučio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebraska

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBE

Rugsėjo 28 d. Omahos Lietuvių Moterų klubas sušaukė savo narių susirinkimą Agurkių namuose. Klubui priklauso 35 moterys. Dalyvavo 31 narė. Susirinkimą atidarė vicepir. Kristina Kartanienė. Pereito susirinkimo protokolą paskaitė Ramutė Ariene. Iždininkė Virginija Sičiūnienė davė finansinę apyskaitą. Pasirodė, moterys visai gerai tvarkosi. Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui paskirta 25 dol. Klubas didžiausią savo santuopų dalį skiria klubo pastangomis įkurtai lituanistinei mokyklai. Jos apmokės mokytojus už pamokų pravedimą, mokytojų reikalingus vadovėlius ir visa kita, kas bus mokytojų reikalinga. Patys tėvai apsimoka už savo vaikų knygas, rašomąją medžiagą. Mokestis už vieną vaiką dvidešimt dolerių.

Be to, jie turės vaikų atvežti į mokyklą ir, pamokoms pasibaigus, juos pasiimti. Mokyklai patalpos gautos Social Settlement patalpose nemokamai. Pastatas visai arti lietuviško rajono. Taip pat nereikės mokėti už apšildymą ir patalpų sutvarkymą. Vaikai, kurie susimokės metinį mokestį, galės dalyvauti savo pasirinktose klubuose. Patalpos klasėms nėra didelės, bet patogios. Mokinių yra užsirašę 25. Jie suskirstyti į tris grupes: pirmą — kurie visai nesupranta lietuviškai. Jų mokytoja bus Rūta Jaudegytė. Antrąją grupę sudaro, kurie šiek tiek supranta lietuviškai. Jūs mokyks Kristina Kartanienė. Ir trečiąją grupę sudaro kalbantieji lietuviškai. Jiems pamokas dėstys Izabelė Pabilionienė.

Be tėvų komiteto dar bus sudarytas specialus komitetas, saju ir tėvų, iškilus kokiam nors vokiška "Švietimo ministerija", kuri tarpininkaus tarp mokytojų ir tėvų. Bendrai paėmus, daugiausia laiko ir buvo praleista bediskutuojant moterų pastangomis įkurtosios lituanistinės mokyklos rūpesčius ir džiaugsmus. Reikia tik nuširdžiai palinkėti, kad ši mokykla gyvuotų. Tai dar vienas bandymas prausti užželdytus mūsų lietuviškos dirvonos, kad užsiliepsnojės ryžtas nesulipnėtų.

Garbė moterims, atkūrusioms lietuvišką mokyklą. Garbė tėvams, kurie nesigaili savo kartais ir sunkiai uždirbtų pinigų, laiko ir pastangų. Taip pat ir mokytojų, kurios už simbolišią atlyginimą ateina dirbti su lietuvišku atžalynu.

Susirinkimo pertraukos metu moterys pasivaikino skanumynais, kavute ir punčū. Po vaišių susirinkimas buvo tęsiamas toliau. Aptarta artėjančių Kalėdų aktualijos. Pernai buvo suruoštos bendros vaišės narėms ir jų

vyrams. Visi buvo labai patenkinti, todėl ir šmet nutarta surengti panašias vaišes. Sv. Antano parapijos salėje. Pagrindiniam patiekalui ir virėjoms iš kasos paskirta pinigų, o narės taip pat prisidės. Ponios pasi-skirstė įvairiomis pareigomis. Kitas susirinkimas numatytas lapkričio pabaigoje pas Garti-gus.

Elzė Petrikonienė

Worcester, Mass.

PAGERBĖ DVASIOS VADĄ

Moteryų sąjungos 5 kp. spalio 5 d. sušaukė susirinkimą Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, po kurio suruošė šaunią arbatėlę dvasios vadui kleb. kun. A. Mičiūnui, MIC, 60 m. jubiliejus proga.

Narės susinėšė skanių užkan-

tyrų ir kepinių, nes sąjungietės yra puikios šeimininkės. Pirmininkė J. Mack pasveikino dvasios vadą kuopos vardu, įteikė dvasinę maldų puokštę ir visi sugiedojo ilgiausius metus.

Dvasios vadą padėjo ir prižadėjo visas prisiminti šv. Mišių aukoje. Šios gražios vaišės tesėsi neilgai, nes šią dieną mūsų bažnyčioje prasidėjo 40 val. atlydai.

Narės dalyvavo organizuotai p. maldose ir turėjo progos stiprėti dvasiškai. Tai svarbu ypač šiais laikais, kada visa kas gražu, kilnu ir krikščioniška norima suniektinti, suardyti ramų šeimų židinį, o jo vietoje statyti divorsus, palaidą meilę ir t.t.

STUDIJUOJA

Algis Vailokaitis keleta metų gyvenęs pas močiutę Staškienę Worcesteryje, Čia gyvendamas ir močiutės globojamas lankė Sv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą. Buvo altoriaus patarnautojas. Baigė Jėzaus Vardo aukštesniąją mokyklą. Šių metų vasarą išvyko į Chikagą ir studijuoją Lojolos universitete. Algis buvo gabus mokins už tai gavo iš minėto universiteto stipendiją. Tikisi siekti gydytojo profesijos.

Algis yra gabus ne tik moksle, bet pasižymi kaip geras sportininkas. Priklausė Worcesterio Nevžio lietuvių skautų tautui ir tautinių šokių grupei. Tikime, kad Algis, gyvendamas Chicagoje, nenutrauks ryšių su lietuviiais, bet aktyviai įsijungs į lietuvių jaunimo eiles.

Močiutei tenka šiandien pasidžiaugti, kad taip gražiai išauklėjo katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje savo anūką, o Algis turi būti nepaprastai močiutei už tai dėkingas.

J.M.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. spalio mėn. 13 d.

5

TRETININKAI ROMOJE

Bažnyčios Jubiliejinių metų proga daugiau kaip 11,000 šv. Pranciškaus III Ordino narių — tretininkų iš viso pasaulio kraštų atvyko į Romą. Tretininkam

maldirininkam vadovauja visų keturių švento Pranciškaus ordino — pranciškonų, kapucinių, konventualų ir tretininkų — generaliniai vadovai ir apie 130 įvairių tautų tretininkų dvasiniai patarėjai.

A. + A.

Pulkininkas

ANDRIUS BUTKŪNAS

Gyveno St. Charles, Illinois.

Mirė spal. 11 d., 2 v. po pietų, sulaukęs 85 m. amž. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sofija, duktė Al-dona Buinauskienė, sūnūs Romanas, Andrius ir Vaidotas ir kiti giminės ir artimieji.

Bus pašarvotas pirmad., spalio 13 d. Yurs koplyčioje, 405 E. Main St., St. Charles, Ill. Lankymo valandos nuo 3 iki 9 v. po pietų.

Laidotuvis įvyks antrad., spalio 14 d., 10 v. ryto iš koplyčios. Gedulingos pamaldos įvyks 10:30 v. Sv. Patriko bažnyčioj St. Charles, iš kur bus nulydėtas į Union kapines.

Giminės, draugai ir pažįstami yra nuširdžiai kviečiami laidotuvisė dalyvauti.

Nuliūdę: Žmona, duktė ir sūnūs.

Laidotuvių direktorius: YURS, tel. 584-0060.

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. G.Rovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
Laidotuvių Direktoriat
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3334 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS — BUTKUS
1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

APIPLINKI MUS

× **Balfo XVIII-tojo seimo** iškilminga vakariene įvyksta lapkričio 8 d., šeštadienį, 6:30 v. v. Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje Brighton Parke. Balfas maloniai kviečia visus Chicago lietuvius dalyvauti vakarieneje. Bilietus jau dabar galima įsigyti Balfos raštinėje arba pas skyrių narius. Taip pat galima užsisakyti tel. 776-7582, pirm. — penkt. 9 v. r. — 5 v. p. p. ir šešt. 9 v. r. — 2 v. p. p. a. Vakarais skambinti tel. 776-1798.

× **Darius Girono veteranų** posto pagelbinio vieneto susirinkimas įvyks spalio 15 d., posto golfo diena spalio 19 d. Old Oak Country klube.

× **Vaikų piešinių ir tapybos** parodos atidaryme spalio 15 d. 7 v. v. bus įteiktos devynios premijos Paroda tęsis iki spalio 25 d., šeštadienio 1 val. po pietų.

× **Balzeko Lietuvių kultūros** muziejaus, telf. 847-2441, moterų gilda spalio 29 d. 9:30 v. r. ruošia išvyką į Hyde parką. Gildos pirm. yra Janina Marks.

× **Svė. M. M. Gimimo** parap. vakaras įvyks sekmadienį, lapkričio 16 d., parap. salėje.

× **PLB valdybos pirm. Bronius Nainys** ir vicepirm. Stasys Dziugas įvairiais Bendruomenės ir "Pasaulio Lietuvių" reikalais tarėsi su šiomis dienomis Chicago atvykusiu D. Britanijos LB pirmininku Stasiu Kasperu.

× **Northern Illinois universiteto** lietuvių klubo veiklai Antanas ir Marija Rudžiai paaukojo 50 dol., tapdami klubo rėmėjais. Pereitę metų klubo veiklą parėmė LB Auroros apylinkė per Vizgirdus. NIU lietuvių studentų klubas sudaro LB Auroros apylinkės jaunimo sekciją ir turės atstovą II PLJK, kuris atstovaus Auroros ir Rockford apylinkes.

× **Halina ir Zigmas Moliejai**, ilgamečiai East Chicago, Ind., gyventojai ir lietuvių visuomenės veikėjai, nuo spalio 11 d. persikėlė į Chicago ir apsigyveno 7200 So. Washtenaw Ave., Marquette Parke. Reikia tikėtis, kad jie ir čia nebus be darbo, o tuoj įsijungs į lietuvišką veiklą.

× **JAV LB Gage Parko** apylinkė yra aštuntoji apylinkė, išpildžiusi Bendruomenės įsipareigojimą Jaunimo kongresui ir sutelkusi jai numatytą kvotą. Apylinkė vadovaujama Izabelė Stončienė.

× **Penktoji Lietuvių tautinių** šokių šventė įvyks 1975 metais rugsėjo 5 d., Chicagoje. Šventės rengimo komiteto pirmininkas yra Bronius Juodelis.

× **Reformacijos šventė** švenčiama lapkričio 2 d. Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos bažnyčioje.

× **Sol. Dalia Kučienė** atliks programą spalio 18 d. rengiamam "Laisvosios Lietuvos" parangime B. Pakšto salėje.

× **Lietuvių sportininkų** ir sporto darbuotojų suvažiavimas įvyks lapkričio 8 d. Detrote.

× **Laima Braune-Kušlikytė** moko Lemonto lituanistinėje mokykloje specialią klasę, kurią sudaro mažiau lietuviškai kalbą mokiniai nuo 11 iki 15 metų. Laima Braune gyvena GarndRapids, Michigane ir ten baigė gimnaziją. Vėliau baigė Michigano universitetą BS laipsniu ir Illinois Tech. institutą magistrės (Master of Science) laipsniu. Dabar dirba tyrimų srityje Chicago universitete. Daug stovyklavo amerikiečių ir lietuvių stovyklose, buvo talkininkė Dainavos mergaičių stovyklose.

× **Marijonų bendradarbių** Chicago apskrities susirinkimas įvyksta šį trečiadienį, spalio 15 d. 7 val. v. vienuolyne prie Draugo.

× **Izidorius Vasyliūnas**, Somerville, Mass., žinomas mūsų muzikas, "Draugo" bendradarbis, atsiuntė auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Gen. Vladas Mieželis**, Phoenix, Ariz., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas ir bendradarbis. Šiomis dienomis jis atsiuntė savo dienraščiui ir didesnę auką. Ačiū.

× **Aukų atsiuntė:** po 3 dol. — J. Savickas, M. Dausa, J. Vadopalas; po 2 dol. — A. Kašinskas, dr. Br. Beinoris, Olesė Juozaitis; 1 dol. — J. Ramanauskas. Visiems esame labai dėkingi.

× **Skaitytojai išlaiko "Draugą"**, jį prenumeruodami ir remdami.

Aukų po 5 dolerius atsiuntė: Vincas Bukauskas, Berwyn, Vikt. Aukžemas, Lansdale, Dr. Alfonsas Vileita, Starrucca.

B. Dirmantas, Chicago. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

× **Jonas Razmukas**, Chicago, Ill., atnaujino prenumeratą ir atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Dr. Leonas Seibutis**, žinomas inkstų, pūslių ir prostatos chirurgas, po širdies atakos sveiksta Toronto mieste Kanadoje. Į Chicago grįš už poros savaičių.

× **Kun. J. Borevičius**, SJ, šią savaitę išvyko į Detroitą, Mich., vesti lietuviams moterims užduotų rekolekcijų.

Dr. Vanda Sruogienė Cero LB su ruoštoje kultūrinėje porytėje skaitė paskaitą apie didžiąją kunigaikštienę Ona Vytautėnę.

Nuotr. J. Kuprio

CHICAGOS ŽINIOS

BUTKUS IESKO MILIJONŲ

Zaidikas Dick Butkus iškėlė bylą prieš Bears komandos savininkus, kaltindamas, kad jie suėmė jį su jo sutarti. Reikalavimą 3,7 mil. dol. kompensacijos.

FILMAS "MESSIAH"

Kun. P. Peyton, šeimų rožinio propaguotojas pasaulyje, baigė Italijoje ir Tunisijoje naują filmą "Messiah". Matė tą filmą popiežius ir pritarė jos platinimui. Dabar kun. Peyton bus pagerbtas Chicago pietinėje dalyje, Glendora House, 102 gatvė ir Harlem.

Skaucų seserijos vadovės suvažiavimo metu Clevelande klausosi pranešimų. Sėdi (iš k.): M. Jonikienė, L. Milukienė, O. Zaitiekienė, I. Kerelienė, S. Gasnerienė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Ignas Povilaitis**, Dunbury, Conn., išspausdino laiškus "The News Times" laikraštyje. Abejuose laiškuose I. Povilaitis primena okupuotą Lietuvą, pažymėdamas, kad Helsinkio konferencija padeda statyti rusišką imperiją. Išreiškia abejonę ir Kissingerio suplanuotą taiką Viduriniuose Rytuose, primindamas kokią taiką Kissingeris įgyvendino Vietname.

— **Pennsylvanijos universiteto** prof. Thomas C. Cochran National Endowment for the Humanities organizacijos yra parinktas parašyti Pennsylvanijos valstybės istoriją. JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys, norėdamas lietuvių tautinę grupę tinkamai rašomam veikale pristatyti, susisieks su prof. Cochran ir jam pasiūlė pagalbą, renkant Pennsylvanijos lietuvių liečiančią medžiagą. Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje dirbęs dr. Vincas Maciūnas yra pažadėjęs LB talkinti patarimus ir medžiagą.

— **Vida Misiūnaitė-Roberts**, Baltimore, leidžiamo dienraščio "News American" redaktorė, įvairiomis progomis talkina vietos LB apylinkės darbuotojams Lietuvos reikalais gauti redakcinių straipsnių ir atspausdinti laiškus redakcijai. Prieš kelerius metus jos pastangomis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo programa buvo filmuojama ir rodoma televizijoje. Sąrašys su Helsinkio konferencija televizijos stotis WBAL perdavė su ja pokalbį detentų politikos ir lietuvių reakcijos į Helsinkio sutarimus klausimais.

— **Vytautas Jonaitis**, Grand Rapids LB apylinkės pirmininkas, šiais metais su šeima atostogavo rytiniam pakrasty. Ta proga apsilankė ir Philadelphia, kur LB reikalais tarėsi su kai kuriais LB krašto valdybos nariais. Grand Rapids LB apylinkė pasižymi veikla laisvinimo darbo srityje. Jų buvęs kongresmanas dabartinis JAV prezidentas Gerald Ford yra jų dėka gerai informuotas Lietuvos okupacijos klausimu.

— **Mikalojaus Konstantino Čiurlionio** šimtmečio sukaktis nuo jo gimimo susilaukia didelio dėmesio visose lietuvių kolonijose. Šią sukaktį ypatingu būdu paminės New Yorko lietuvių

radijas "Laisvės Žiburys", kuriam vadovauja Romas Kezys. Sekmadienį, spalio 12 d., bus perduotas specialus Jono Rūtenio parašytas radijo montažas "Čiurlionis". Veikalą atliks Henriko Kačinsko vadovaujama grupė. New Yorko apylinkės visuomenė kviečiama atkreipti dėmesį ir pasiklausyti šio veikalo. Programa girdima iš WHBI stoties 105.9 FM sekmadieniais nuo 9 iki 10 val. ryte.

VOKIETIJOJE

— **Romanas apie Lietuvą**, 87 metų amžiaus rašytoja Elisabeth Josephi, Lietuvos vokiečių, parašė naują 320 psl. romaną, pavadintą "Gydytoju Rytuose", kurio veiksmas vyksta Lietuvoje. Veikalą leidžia Fritz Molden leidykla. Vienoje. Žada pasirodyti dar šiais metais. Savo pasakutiniuoju romanu "Mūsų pastorium" E. Josephi pagarsėjo toli už Vokietijos sienų.

— **Stutgarto lietuvių tautos** šventę minėjo rugsėjo 7 d. Pamales anašavo kun. K. Senkus. Į minėjimą atsilankė per 60 tautiečių. Atvyko svečių iš Memmingeno, Pforzheimo ir Rastatto. Programą atliko memmingeniškiai. Po paskaitos sekė memmingiečių jaunimo paruoštas montažas, kuris išreiškė meilę tėvynei Lietuvai. Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas A. Lucas apžvelgė sąjungos veiklą.

— **Schwetzingeno** 8501 LS lietuvių kuopos vadas maj. J. K. Valiūnas iš amerikiečių vadovybės išsirutina. Kad rugsėjo 5-ai kuopai būtų nedarbo diena. Amerikiečių kopyčioje atlaikytos ekumeninės pamaldos. Kun. diak. Fr. Skėrys pasakė pamokslą apie dorybes, dėl kurių Kristus laimino jų savininkus. Sv. Mišias aukėjo kuopos kapelionas kun. Br. Liubinas. Savo pamoksle jis pabrėžė, kodėl švenčiame rugsėjo 8 d. Po to prieš kareivines esančiame pušynėlyje suaukštą šaukus piknikas, į kurį atsilankė bataliono vadas pulk. leit. Guldner su šeima ir štabo karininkais. VLB Romuvos apylinkės valdyba, dailis Vasario 16 gimnazijos mokytojų bei ūkinio personalo. Būreilis Mannheime ir net toliau gyvenančių tautiečių.

— **Kaiserslauterne** rugsėjo 13 d. gražiai paminėta mūsų tautos šventė. Pradėta bendromis pamaldomis abiem krikščionių konfesijom Maria Schutz bažnyčioje. Sv. Mišias aukėjo katalikų kapelionas kun. Br. Liubinas. Jis taip pat trumpai pakalbėjo apie rugsėjo 8 prasmę. Pamokslą pasakė evangelikų kun. diak. Fr. Skėrys apie Dievo ir artimo meilę. Visi susirinkusieji gražiai giedodavo lietuviškas giesmes. Pamaldos baigtos "Marija, Marija". Vargonavo Loretos Subaciūtės vyras Heckmann. Po to susirinkta į 8593 LS kuopos salę. Čia minėjimą pradėjo lietuvių kuopos vadas maj. J. Venckus. Dr. med. Stasys Šereika labai gerai paruoštoje paskaitoje kalbėjo apie mūsų, tremtinių bei pabėgėlių, padėtį ir Lietuvos likimą. Visą susumavęs, paskai-

tininkas padarė išvadą, kad ateitis nėra beviltiška. Maj. J. Venckus apibūdino Lietuvos persekiojamos Bažnyčios padėtį ir religinei šaliai, jis tą vakarą surinko apie 750 DM. Minėjimas baigtas tautos himnu.

KANADOJE

— **Dail. Telesforas Valius**, Toronte gyvenantis grafikas, rugsėjo 4 - spalio 1 d. dalyvavo amerikiečių grafikų organizacijos American Color Print Society 34-tojoje metinėje parodoje Philadelphiaje, Aliance meno galerijoje. Šiai parodai jis buvo pasiuntęs 1974 m. Paryžiuje sukurtą keturių spalvių litografiją akmenyje "Paskutinis rytas 1. III". ACPS organizacijos prez. R. Hoodo pranešimu, už šią litografiją dail. T. Valiui paskirta memorialinė Ethel Ashton premija. Jo "Paskutiniu rytu" bus papildytas ACPS rinkinys Philadelphiajos meno muziejuje.

— **Jurgis Kalejnikas**, jaunas Punsko trikampio lietuvis, atvyko nuolatiniams apsigyvenimui į Torontą. Jis iškviestas buvusios Punsko lietuvių kaip sužieduotinis. Ji prieš kelerius metus yra atvykusi apsigyventi pas seserį.

— **Daiva Šetikaitė**, 18 m. amžiaus, vyksta į trečiąją Jaunimo kongresą kaip St. Catherine lietuvių kolonijos (Kanadoje) atstovė. Ji yra skaudžių vadovė, priklauso Nemuno tautinių šokių grupei ir tarptautinių šokių ansamblui "Canadiana". Kitais metais žada studijuoti politinius mokslus Brock universitete, Kanadoje.

— **Prisikėlimo par. finansinė** sekcija šiais metais, kaip ir pernai, išleis 1976 metams kalėdinių šokių knygos formą. Jame bus pasiskaitymų, informacijų, įvairių adresų ir skelbimų. Ruošia finansinės sekcijos pirm. St. Prakapas.

— **B. Kušlikis ir M. Vingelytė** ruošiasi santuokai. Ta proga būsimai jaunajai buvo suaukštą mergvakaris Prisikėlimo par. salėje, kur dalyvavo apie 400 viešnių.

— **Pasizymėjęs jaunuolis**. Keili Kanados universitetai kasmet surengia konkursinius chemijos egzaminus gimnazijas bebaigiantiems moksleiviams. Egzaminių tikslas — atrinkti gabiausius

CHICAGOJE IR APYLINKES

ALGIMANTO KEZIO FOTO DARBŲ PARODA

Kun. Algimantas Kezys yra didelis foto menininkas, vaizdinio meno kūrėjas, kurio techniškas pasiruošimas šiam reikalui yra gražiai suderintas su idealistiniu meno siekiu. Jo foto darbai plačiai žinomi už lietuviškųjų ribų — skelbiami užsienio meno leidiniuose, atskiromis knygomis. Iš lietuvių tarpo jis vienas pirmųjų iškėlė meniškiosios fotografijos lygį.

Nenuostabu, kad Chicago lietuvių visuomenė labai šiltai sutiko jo paskutinių foto darbų parodą, kuri buvo pereinanti penktadienio vakarą atidaryta Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Dail. Petras Aleksa, vienas parodos iniciatorių, pakvietė ją atidaryti ir žodį tarti dail. Algirdą Kurauską. Šis savo trumpoje, bet gerai paruoštoje kalboje iškėlė aukštą A. Kezio fotografijų lygį, pabrėždamas, kad mūsų fotografas fotografoja paprasčiausius objektus, kuriuos mes tikstantį kartą matėme, bet tiksliai A. Kezys sugeba prie jų prieiti ir padaryti įdomias nuotraukas. Tokios aukšto meniško lygio darbų parodos taurina jos lankytojus, mūsų visuomenę. Stokodami kūrybos, mes žudome kiekvieną individą, o besireiškianti kūryba, kaip šiuo atveju, kelia žmogų aukštin.

Parodos darbų autorius paaikino, kad šia pateiktas 62 nuotraukas jis padarė 1971 - 1975 m., atostogų metu lankydamas įvairias vietas. Jis dėkojo dail. Kurauskui, kuris parodą išprovokavo, ir visuomenei, kuri jo darbus domisi.

Parodos proga išleistas nedidelis, bet dailus katalogas, kuriame atspausdinti šeši A. Kezio foto darbai ir A. Kurausko rašinys "Tamsos ir šviesos poezija".

Paroda vyksta Čiurlionio galerijoje, 5620 So. Claremont Ave. Ji atidaryta šokiadieniais 7 - 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Uždaroama spalio 26 d. Cikakščiai turi gerą progą ją aplankyti ir savo akimis pamatyti paskutinius foto meno laimėjimus. (bk)

F. JUCEVIČIAUS "MENO" PRISTATYMAS

Su nauja Felikso Jucevičiaus knygos "Menas spalvų ir formų žaisme" supažindinimas įvyko penktadienį, spalio 10 d. Jaunimo centre. Buvo atvykęs pats knygos autorius iš Montrealio. Vakaronė buvo pradėta ištraukų iš "Meno" skaitymu. Tai atliko Antrojo Kaimo aktorai: Eug. Būtenas, R. Stakauskas, J. Jakšytė, V. Kavaliūnaitė.

Knygą apibūdino T. Antanaitis, pažymėdamas, kad nors F. Jucevičiaus pagrindinė studijų sritis nebuvo menas, bet apie meną, kaip ir apie politiką gali išsistarti tie, kuriems ta vertybė skirta. Knygoje autorius stengiasi lyg išsakyti savus išgyvenimus ir patyrimus meno klausimais.

F. Jucevičius studijas ėjo Romoje, sociologijos paskaitų klausė Sorbonoje, Paryžiuje. Taipgi jam buvo priemami didieji meno centrai. Knygoje autorius duoda ne tik meno sąvokos interpretaciją, bet ir pasakoja savo įspūdžius, stebint meno vertybes. Asmenišką emocijos jį nuoblošia į šalį, pavyzdžiui siūlymas ieškoti grožio matematinėse formulėse.

Jucevičiaus knyga yra daugelio mokslo populiarizacija. Gileinėmis mintimis tirštesnis knygos vidurys: "Menas ir dievai", "Metafizikos užuomina mene". Autorius įstengia trumpu žodžiu daug išreikšti, pav., abstraktinis menas nori pasakyti tiek daug su taip mažai.

Jucevičius meno klausimus

nagrinėja su dideliu nuosirdumu ir atsėdėjimu Tik knygai dar reikėtų gero kalbininko rankos, o knyga užkrečianti ieškoti, daugiau suprasti, tapti daugiau žmogumi, kalbėjo Antanaitis.

Kun. F. Jucevičius pasidžiaugė girdėjęs apie knygą taikly žodį. Dokojo visiems prie šios vakaronės prisidėjusiems. Savo kalboje analizavo ryšį tarp mito, tikrovės ir meno.

Atsakydamas į klausimus, kas yra menas, F. Jucevičius pažymėjo, kad jis išsamiai negalėtų pasakyti, kas yra menas. "Ir jei išgirstumėte, kad aš jau sakausi pilnai suvokias meno prasmę, tai ženklas, kad reikia ieškoti psichiatro..."

Pabaigoje buvo klausimai. Kalbėjo kun. dr. K. Trimakas, K. Braudinas, P. Kleinotas, dr. Z. Rekašius, kun. A. Grauslys.

Vakaronę pravedamas kun. A. Kezys pažymėjo, kad šio įvykio iniciatorius buvo a. a. L. Barauskas. Vakaronė buvo aukšto lygio. Ją filmavo dr. J. Boguta.

LOJOLOS UNIVERSITETO LIETUVIŲ KLUBAS PRADEDA VEIKLOS METUS

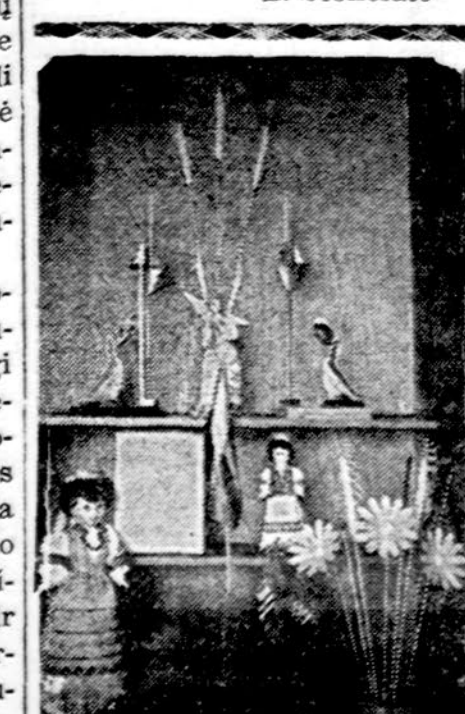
Pirmas šių metų Lojolos Lietuvių klubo užsimojimas buvo suruošti susipažinimo išvyką, kuri buvo penktadienį, spalio 3 d. Po ilgos ir sunkios dienos pamokų, apie 20 lietuvių studentų, 1 estas ir 1 japonas išvažiavo į Lighthouse Park, Evanstone. Diena pasitaikė labai graži, saulė tokia viliojanti, kad netrukus susilaukė dar daugiau studentų ir jų svečių. Svečių tarpe buvo Lojolos universiteto chemijos prof. Bronius Jaselskis ir matematikos prof. M. Buntinas su visa šeima. Taip pat atvyko keli studentai iš Northwestern universiteto Lietuvių klubo. Iš viso dalyvavo arti 40 žmonių.

Po ligų futbolo rugtynių, kurios sužaistos lygiomis, susirinkome prie ugnies pavalgyti dešrelių, mišrainės ir kitokių skanėstų. Po to pasišnekučiavom, pasivaikšiojom saulei leidžiantis ežero pakrantę ir sutemus skirstėmės namo.

Didelė padėka priklauso prof. Br. Jaselskiui, klubo globėjui, kuris savo pagalba ir patarimais prisidėjo prie išvykos rengimo ir važiav. Taip pat daug darbo klubo valdyba, ypač Dainė Narutytė ir Algis Baltrušaitis.

Iš susidomėjimo lietuvių veikla, atrodo, kad šiais metais Lojolos lietuvių studentų klubo veikla bus gyva ir reikšminga.

L. Stončiūtė

× **Medžio ir keramikos** rankdarbių galima gauti "Draugo" administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankyti ir matysite, kad kainos yra prienamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėlavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplanakyte "Draugą", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.

Jucevičius meno klausimus